"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje $1.50
Kanadoj ir užrubežiuose $2.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose $1.25
Amerikoje ..... 90¢

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 35 Telephone: So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 6 RUGSĖJO-SEPT., 1916 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone: So. Boston, 935-W. Metas XII.

Rumunija su 600,000 kareivių stojo su sąjungininkais ir apskelbė Austrijai karę

Rumunai įsiveržė Austrijos Transilvanijon jau 48 mylias ir paėmė kelis miestus. Dabar kas valanda laukiama ir Graikijos prie sąjungininkų prisidėjimo. Italija apskelbė karę Vokietijai. Francuzijoj sąjungininkai vėl pradėjo lupti vokiečius; mušis siaučia per 25 mylias. Rusų raiteliai Rumunijoj susikirto su bulgarais; pastarieji likos išskinti. Kanados lietuviai labai persigandę, kad nepradėtų jų imti anglų kariumenėn; valdininkai jau vaikščioja po namus ir surašinėja Rusijos valdinius.

Rumunija apskelbe Austrijai karę.

TAS PASTATO SĄJUNGININKŲ PUSĖJ 600,000 NAUJŲ KAREIVIŲ ARMIJĄ.

Iš viso dabar bus jau 15 kariaujančių valstybių.

Pereitoj sąvaitėj, 27 rugpiučio Rumunija prisidėjo prie sąjungininkų, apskelbdama Austrijai karę. Tas padaro dabar išviso jau 15 kariaujančiųjų valstybių.

Išėjus Rumunijai prieš teutonus, sąjungininkų pusėj atsistojo 600,000 naujų kareivių armija. Apie rumunų gabumus ir išsilavinimą kol-kas da negalima nieko pasakyti, bet dalykų žinovai tvirtina, kad jie labai geri kareiviai. Rumunai pradeda mokintis šaudyt nuo 19 metų amžiaus ir tarnauja iki 46 metų. Kareivystė Rumunijoj yra priverstina ir kas metai duoda vis 50,000 naujų kareivių. Septinis metus rumunai tarnauja aktyviškoj armijoj, paskui pereina atsargon, kur tarnauja 12 metų, o ant galo pereina milicijon, kur jie pasilieka iki 46 metų. Milicija, sakoma, tegali palaikyti vidurinę tvarką ir apsaugoti geležinkelius karės metu. Šitokia organizacija duoda Rumunijai apie 250,000 pirmos eilės kareivių ir 400,000 atsarginių.

Vyriausis Rumunijos tikslas šioje karėje yra prijungti prie dabartinės savo teritorijos dvi Austrijos provinciji: Transylvaniją ir Bukoviną. Abidvi jų yra apgyventos daugiausia rumunais. Kuomet visos kitos Balkanų valstybės stengiasi įgyti daugiau žemių ant Balkanų pussalio, Rumunija siekia į šiaurę.

Rumunai skyriasi nuo kitų Balkanų tautų da ir tuo, kad paeina iš lotinų, kuomet jų kaimynai beveik visi yra slaviškos kilmės.

Rumunijos karalius tečiaus yra vokietys, paeina iš Hohenzollernų šeimynos ir dagi netolimas Vokietijos kaizerio giminė.

Paskelbus karę, Rumunijos kariumenė, kuri senai buvo sutraukta Austrijos pasienyje, tuojaus pradėjo veržtis Transylvanijon. Rumunai nuėjo jau 48 mylias nuo rubežiaus ir užėmė Hermanštato miestą, kurį austrai apleido be mušio. Kronštato miestas taipgi jau rumunų rankose. Iš Bukaresto pranešama, kad Kronštate (Brassoj) rumunai jau paskyrė savo majorą ir policiją. Ties Orsova mušis ėjo 5 dienas. Po penkių dienų nepaliaujamos kovos, austrai likos sumušti ir pasitraukė už upės Černa. Rumunai paėmė nelaisvėn 13 austrų oficierių ir 1,800 kareivių. Ant Ghinces vagzalų rumunai paėmė 100 vagonų, o ant Brzecu stoties visą traukinį miltų.

GRAIKIJA LINKSTA PRIE SĄJUNGININKŲ.

Viskas rodo, kad Graikija neiškęs neprisidėjus prie karės. Visoj Graikijoj taisomos demonstracijos ir reikalaujama, kad butų paskelbta Bulgarijai ir Vokietijai karė. Sąjungininkams simpatizuojanti spauda reikalauja to paties, kuomet vokiečiams simpatizuojanti spauda visai tyli. Vokiečiai giliai įsitikinę, kad Graikija eis su sąjungininkais.

LONDONAS ATRĖMĖ ZEPPELINŲ UŽPUOLIMĄ.

Rugsėjo 3 naktį didelis vokiečių oro laivynas nulėkė Anglijon su tikslu užpulti Londoną ir jo apielinkes. Šį kartą Londonas užpuolimą vienok atmušė ir vienas zeppelinas likos nušautas žemėn. Jis nupuolė visas liepsnose. Žmonės žiurėdami šukavo ir plojo delnais iš džiaugsmo. Zeppelinai metė labai daug bombų, bet blėdies nepadarę. Šviesasvaidžiai juos tuojaus apšvietė savo spinduliais, o artilerija pradėjo juos bombarduoti.

Tai jau antras zeppelinas šimet likos nušautas užpuolime ant Londono. Kiek iš viso šioj karėj Vokietija neteko zeppelinų, tikrų žinių nėra, bet spėjama, kad jų žuvo jau apie 30.

PAĖMĖ 5,200 VOKIEČIŲ.

Šiomis dienuomis franuzai vėl uždavė didelį smugį vokiečiams Somos rajone. Po dviejų dienų mušio, vokiečiai likos sutriuškinti 15-kos mylių fronte ir išvaryti iš priešakinių savo pozicijų. Francuzai paėmė kelis kaimus ir 5,200 belaisvių.

Vėlesnės žinios sako, kad francuzai su anglais išplėtė savo užpuolimą per 25 mylias ir palaikomi smarkia artilerijos ugnimi šluoja vokiečius toliau. Anglai paėmė visą antrąją vokiečių apsigynimo liniją nuo Mouqueto farmos iki francuzų linijos. Francuzai paėmė daug miškų ir artinasi prie Combles ir Perronų.

Paryžius praneša, kad išviso per šitą ofensyvą Somos rajone francuzai atėmė iš vokiečių jau 29 sodžius ir visi buvo stipriai fortifikuoti.

Italija paskelbe karę vokietijai.

Iki šiol Italija kariavo tik su Austrija, bet kadangi Vokietija teikė Austrijai pagalbą, tai pereitoj sąvaitėj Italija apskelbė karę ir Vokietijai. Išskyrus paėmimą Goricijos, niekas daugiau Italijos žmonių nesujudino, kaip iššaukimas kaizerio į kovą. Akies mirksnyje pasirodė "extra" laikraščių leidiniai, o Romoje įtaisyta milžinišką parodą, kuri vaikščiojo didžiausiomis miesto gatvėmis ir šaukė: "Lai gyvuoja Italija!"

Paskelbus Vokietijai karę, karalius tuojaus išleido įsakymą konfiskuoti istorišk uosius Venecijos rumus (Palazza di Venezia), kurie jau per kelis šimtmečius buvo Austrijos kaip ir provincija vidury Romos. Yra tai nemažas plotas žemės, ant kurios stovi du senoviški rumai. Visa tai kadaise buvo popiežiaus savastis, bet 1560 m. popiežius Pijus IX dovanojo juos Venecijos republikai. Vėliaus, per kares tie rumai perėjo Austrijos nuosavybėn ir juose gyvendavo Austrijos pasiuntinys prie Vatikano. Kada italų valdžia tuos rumus dabar konfiskavo, popiežius pakėlė protestą, bet niekas jo neklauso.

RUSIJOS VALDINIAMS ANGLIJOJ GRĘSIA PAVOJUS.

Kaip žinia, Anglijoj yra labai daug Rusijos valdinių, kurių tarpe ir lietuvių nemaža. Kadangi Anglija dabar eina iš vien su Rusija, tai Rusija matomai leido Anglijai imti jos valdinius savo kariumenėn arba deportuoti juos atgal Rusijon, nes Rusijos valdiniai Anglijoj jau pradėjo prieš tai kovoti. Anglijos gi valdžia pradeda tuos kovotojus jau persekiot. "Rankpelnis" praneša, kad Londone nesenai likos uždarytas žydų anarchistų laikraštis "Darbininkų Draugas" ir konfiskuota visa jo spaustuvė. To laikraščio redaktorių nuteisė 6 mėnesiams kalėjimo, administratorių — 3 mėn., zecerį— vienam mėn., spaustuvės savininkas nubaustas 50 svarų užmokėti. Laikraštis uždarytas ir žmonės nubausti del patalpinimo jame straipsnio prieš ėmimą į kariumenę arba deportavimą Rusijos valdinių.

Žydų socialdemokratų laikraštis "Darbininkų Žodis" taip-pat sustabdytas. Kol karas nepasibaigs, to laikraščio Londone nebegalės išleidinėti. Leidėjams pagrasinta, kad jeigu mėgintų jį išleidinėti karės laiku, tai busią sunkiai nubausti ir laikraščio leidimas bus sulaikytas ant visados.

Glasgowe rugpiučio 13 d. detektivai atsilankė pas vieną žydų socialdemokratų narį, kuris buvo patėmytas bedalinant tarpu anglų darbininkų atsišaukimus, išleistus įvairių Rusijos socialistų partijų bei grupių gyvenančių Britanijoj, — ir išklausinėję visokių dalykų, prisakė jam atsilankyti teisman. Tuos atsišaukimus uždraudė jam platinti.

Nuo savęs "Rankpelnis" prideda šitokią pastabą:

"Bet uždarymas laikraščių, konfiskavimas spaustuvės, bausmės ir kiti valdžios persekiojimai, tai da nereiškia, kad mes, svetimšaliai, jau turime ir sėdėti rankas nuleidę ir tik laukti pakol mus nepradės ar karėn siųsti ar ką su mumis daryti. Jeigu mes bekovodami neišsisuksime iš rengiamųjų spąstų, tai tylėdami tik juo greičiau į juos pakliusim."

KANADOS LIETUVIAI PERSIGANDĘ.

Kanados lietuviai labai persigandę, kad nepradėtų jų imti anglų kariumenėn. Daugelis mums rašo klausdami patarimo, kaip išsigelbėti, jeigu pradėtų juos imti. Kariumenės viršininkai jau vaikščioją po namus ir surašinėją Rusijos valdinius. Kai-kurie lietuviai persigandę jau išdumę į Suvienytas Valstijas. Mes gavom daug laiškų su užklausimais, ar gali Kanados valdžia imti lietuvius kariumenėn?

Reikia atsakyti, kad valdžioms nėra nieko negalimo. Kanada yra Anglijos kolonija, o Anglija dabar eina iš vien su Rusija. Rusijos valdžia, negalėdama savo valdinių pasiekti Kanadoj pati, gali leisti Anglijos arba Kanados valdžiai juos imti. Mat, vistiek jie bus sunaudoti prieš vokiečius. Bet gali but ir kitaip. Kanados valdžia gali padėt Rusijos konsuliui Kanadoj suvebrbuoti visus Rusijos valdinius ir išsiųsti juos Rusijon. Bet jeigu verbuos, tai verbuos, žinoma, tiktai tinkamus kariumenei vyrus. Moterų, o taipgi senų ir perjaunų vyrų neims. Greičiausia kad ir vedusių neims. Tuo tikslu, matomai, ir daroma surašas, kad patyrus, kiek yra Rusijos valdinių tinkamų kariumenėn.

Kaip jauniems vyrams iš to pavojaus išsisukti, gali but tiktai vienas patarimas — išvažiuoti į Suvienytas Valstijas, pakol dar išleidžia per rubežių. Kitokio išėjimo mes nežinom.

Iš Lietuvos.

CHOLERA LIETUVOJE.

"Naujoji Lietuva" rašo:

"Daktarų Lietuvoje dabar bėra po 2—3 visoje apskrityje. Delto ypač sunku žmonėms buvo išgyventi epidemijų metas, kurios apnykusios buvo juos vasaros gale. Platinosi daugiausia kruvinoji, difterija, skarlatina, tifas ir net cholera tose vietose, kame žmonės nuvarginti buvo visokiais varinėjimais, priversti buvo gyventi be valgio, viralo ir be pastogės lietaus darganoje. Pav., Sasnavoje, Punske ir kitur buvo laikas, kad laidojo kas diena po 3—5 numirėlius. Choleros apsireiškimų užregistruota buvo apie Marijampolę, Garliavą, Žiežmarius ir pačiame Vilniuje. Dar ir dabar ne visai aptilusios ligos Ukmergės, Vilniaus ir Trakų apskrityje: pav., Trakų, Rumšiškės, Žiežmarių apylinkėse — tai vaisiai badavimo ir druskos stokos, kurios žmonės kitur po kelis mėnesius nemato."

Šitą žinią "Naujoji Lietuva" paėmusi iš "Vilniaus Aido."

DUONOS KAINA VILNIUJE.

Šių metų gegužės 10 d. nustatytos šios kainos: ruginių miltų (rusiškų) svarui — 16 fenigų, kvietinių—18, ruginės duonos (rusiškos) svarui—14, kvietiniės — 18 fenigų. Atsiminkime, jog vokiečių valdžios nustatytu kursu rusų rublis — 1 markė ir 75 fenigai. Taigi, rusų pinigais Vilniuje ruginės duonos svarui reik mokėti 8 kapeikos.

SUDEGINTI KAIMAI UKMERGĖS PAVIETE.

Anot "Dabarties," kurią cituoja "Naujoji Lietuva," Ukmergės paviete (Kauno gub.) sudeginti iki paskutinės trobos šie kaimai: Dapšiai, Načiunai ir Papiliai. Beveik visai sudeginti Kinderriai, Kepalai, Uldukai, Baltkarčiai, Žemaitėliai ir užbailiai. Šimonių miestelyje sudeginta bažnyčia, klebonija ir keli kiti namai netoli bažnyčios.

ŠIAULIUOSE LIKO TIK 5,427 GYVENTOJAI.

Vokiečių vyriausybė padariusi Šiauliuose gyventojų sąrašą. Pasirodę, jog šiuo tarpu Šiauliuose esą tik 5427 gyventojai: 66 vokiečiai (29 vyrai, 37 moters). 426 lietuvis (1770 vyrai, 2491 mot.), 546 lenkai (243 vyrų, 303 mot.), 509 žydai (227 vyrai, 282 mot.), 45 rusai (17 vyrų, 28 mot.).

KUNIGAS PAĖMĖ PASKUTINIUS SKATIKUS IŠ PABĖGĖLĖS.

Šiomis dienomis Petrograde teko patirti šitoks atsitikimas. Į vienų namų kiemą įneina moteriškė su vienu kudikiu rankose, o dviem vedina ir pradeda lietuviškai giedoti, pašalpos prašydama. Įspudis buvo labai liudnas, nes matyt buvo, kad tai ne elgeta iš amato, bet suvargusi pabėgėlė, net rusiškai nemokanti prašyti. Paklausinėjus, pasirodė esanti tikrai pabėgėlė nuo Dvinsko, kareivio žmona su trimis vaikeliais ir mirštančia sena vyro motina. Gaudavusi vyro "pajoko" apie 17 rub. kas mėnuo, bet ir tai ne visuomet, nes, kilnojanties iš vienos vietos kiton ir nemokant rusų kalbos, sunku išgauti. Aplankius jos gyvenamąjį kampą, rasta ant lovos vos gyva senutė, vyro motina. Be to, šalimais gaisro buta, langai išdaužyti, skurdas matyties didelis. Senutei pajutus mirties šmėklą, parvesta 1 rotos bažnyčios katalikų kunigas vargšės sielai nuraminti. Bet kaip skauda, kad tasai "ramintojas," pamatęs tokį tų vargšų skurdą, ne pagalbos ranką joms ištiesė, bet, didesniam jų sielos "nuraminimui," mišioms pasiėmė iš jų 3 rublius, skatikais surankiotus.

Apie tai praneša "Naujoji Lietuva."

SALŲ PARAPIJOJ SUDEGINTI SODŽIAI.

Salų parapijoj (Zarasų pav., Kauno gub.) esą sudeginti šie sodžiai: Gučiunai, Punkiškis, Jurkupiai ir Šetekšnių dvaras. Šereliai esą apdeginti. Salų miestelyje esąs įtaisytas vokiečių teismas. Žmonės labai bylinėjasi.

Vokiečiai užėjo ant Salų 1915 m. 30 liepos. Kada vokiečiai atėjo, Salų parapijoj buvusi labai prasiplatinus cholerina. Mirę daugybė žmonių. Per kokį mėnesį kasdieną buvę 2—3 numirėlių. Be cholerinos siautusi da šiltinė ir kitos limpančios ligos. Sirgę visi nuo mažiausio iki seniausio.

Apie tai rašo "Dabartis."

VOKIEČIAI ĮDOMAUJA LIETUVIŲ DAILE.

Apie lietuvių dailę vokiečių laikraščiai ir anksčiau rašydavo, bet to juk maža, norint ją geriau pažint. Tuo tikslu, Vilniuje leidžiamo dešimtos armijos laikraščio redakcija sumanė suruošti dailės parodą ir tokiu budu supažindinti kareivius su lietuvių daile.

Priėmė 16,077 rub. nuo Liet. Szelpimo Fondo.

Tavričeskij Dvorec,
Petrapilis, Liep. 1, 1916.

p. K. Šidlauskui,
Liet. Šelp. Fondo iždininkui,
So. Boston, Mass.

Gerbiamasai!

Šešiolika tukstančių septynias dešimtis septynis rublius (16,077 r.) ir 17 kapeikų, atsiųstus p. Pr. Keinio vardu, mes žemiau pasirašiusieji gavome ir išreiškiame Lietuvos Šelpimo Fondui padėką už taip gausią auką nukentėjusiems del karės lietuviams.

Tie pinigai be abejonės bus sunoudoti tik nukentėjusiems del karės viengenčiams šelpti. Tasai darbas jau pradėtas musų organizuoti visai skyrium nuo Centralinio Lietuvių Komiteto nukentėjusiems del karės šelpti. Vėliaus pasiųsime suvartotų pinigų apyskaitą.

M. Januškevičius, V. Bielsky, Pr. Keinis, V. Zubov.

ŠIAULIUOSE ATIDARYTA VAIKŲ PRIEGLAUDA.

"Dabartis" praneša, kad Šiauliuose Bugailiškis atidaris vaikų prieglaudą, skiriamą nepasiturinčiųjų tėvų vaikams nuo 5 iki 13 metų amžiaus. Prieglaudos prižiurėtoja esanti mokytoja Vasiliauskienė.

YČAS JAU IŠVAŽIAVO AMERIKON.

Atėję iš Petrogrado lietuvių laikraščiai praneša, kad 19 liepos (sulyg rusų kalendoriaus) Yčas jau išvažiavęs Amerikon. Jis atvažuojąs čionai šelpimo reikalais.

"KELEIVIS" JAU PERSIKĖLĖ.

"Keleivio" spaustuvė, redakcija ir knygynas jau persikėlė į savo namą. Persikėlimas užėmė tiek laiko, kad pereitoj sąvaitėj laikraščio negalėjom išleisti visai, o šią sąvaitę išleidom viena diena vėliau paprasto laiko. Musų skaitytojai ir agentai teiksis už tai atleisti. Kaip tik susitvarkysim ir viskas įneis į savo vėžes, tai prie pirmos progos pasistengsime kaip-nors savo draugams už tai atsilyginti.

Dabar su visais reikalais meldžiam kreiptis šiuo adresu:

"Keleivis,"
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

"Keleivio" leidėjai.

Peržvalga.

LIETUVA GYVENAMUOJU MOMENTU.

Vienas Vilnietis "Naujienose" rašo šitokiu antgalviu ilgą ir gana įdomų straipsnį apie dabartinį Lietuvos padėjimą.

Jis sako:

"Rusams pasitraukus, kartu su jais pasitraukė kuone visi lietuviai-inteligentai, palikdami tėvynėje gal tik kelintą. Kartu su mokytojais išvažiavo Rusijon ne mažiau kaip trįs ketvirtos dalįs visos inteligentijos ir kuone visa augštesnius mokslus einančioji jaunuomenė. Nors kiekvieną pasielgimą galima išaiškinti ir pateisinti, bet reikia dabar pasakyti, kad inteligentai-pabėgėliai padarė ne tik netikusį, bet ir niekingą darbą, apleisdami savo kraštą sunkiausioj del jo valandoj.

"Nežiurint visko, trumpu laiku pusėtinai susitvarkė pradinis mokinimas tiek, kad šių metų pabaigoje turėjome Lietuvoje lig 1300 mokyklų, kuriose mokinosi apie 50 tukstančių vaikų. Mokslas visur buvo vedamas prigimta vaikų kalba — lietuviškai. Mokyklos buvo kuriamos kur ir kaip buvo galima... Daugiausia mokyklų įsikurė pati Lietuvos liaudis, pati susirasdama mokyklai mokytojus. Apie vokiečius tame dalyke tiek tegalima pasakyti, kad jie, kol nespėjo pažinti musų gyvenimo, bent nevaržė iškarto mokyklų steigimo ir leido gyvuoti toms, kurios jau buvo pačių žmonių įkurtos.

"Be pradinio mokinimo pradėjo tvarkyties ir gimnazijos. Šiandien turime lietuviškų gimnazijų Vilniuje, Šiauliuose, Panevėžyje, Kaune ir Mariampolėj; nuo šio rudens rengiama įsteigt Ukmergėje, Utėnoje, Žasliuose, Telšiuose, gal ir dar kur. Išguldomoji gimnazijų kalba, apart Panevėžio — lietuviška.

"Be lietuviškų pradinių mokyklų, vokiečių buvo mėginta vienur-kitur steigti vokiškosios, ypač Suvalkijos pasienyje; tokių mokyklų ir lig šiol tebėra, bet žmonės kas-kart vis labiau prieš jas šiaušiasi.

"Jeigu iškarto betgi vokiečiai nesikišo į mokinimo reikalus, tai pastaruoju laiku, apsipažinę su Lietuvos gyvenimu ir suėmę į savo rankas kuone visą jo tvarkymą, jie mėgina savo globon paimti ir švietimo reikalus. Nebegalima kurti naujų mokyklų be jų žinios ir sutikimo; kurios jau įkurtos, pradeda but prižiurimos vokiečių valdininkų. Jau mėginima brukti mokyklon vokiečių kalba ne tik gimnazijoje, bet ir pradinėse mokyklose. Vietomis jau paskelbta įsakymas, kad pradinėse mokykose butų vokiečių kalbos mokinama ne mažiaus kaip gimtosios, o siekiama to, kad vaikas, trejus metus mokykloj pabuvęs, jau galėtų vokiškai pramokti. Reikalaujama, kad mokykla Prusų dvasioj butų vedama.

"Be to, reikalaujama ir iš mokytojo, kad butinai pramoktų vokiečių kalbos, o visas susirašinėjimas su vokiečių vyriausybe kad vokiečių kalba butų vedama.

"Tais visais parėdymais, o ypač vokiečių kalbos mokyklon brukimas daro mokyklos klausimą Lietuvoje vieną opiausių ir verčia mus, pagaliaus visą Lietuvos visuomenę, jau šiandien organizuoti kovą prieš germanizacijos pastangas ir stoti jon be atodairos artimiausiu laiku, kaip tik rudenį prasidės mokslas.

"Musų pozicija: liaudies mokykla Lietuvoj yra musų mokykla, turi but musų pačių rankose, mums tinkamai sutvarkyta ir musų pačių vedama. Vokiečių įsikišimą, o ypač vokiečių kalbos įvedimą priimsime kaipo provokaciją, ir kovon stodami, organizuosime jai Lietuvos liaudį kuoplačiausia. Geriau nė jokios mokyklos, ne kaip su priverstina vokiečių kalba."

Iš to mes galim jau suprasti, kad Lietuvos žmonių santikiai su vokiečiais nelabai geri, jeigu nenorima net jų kalbos mokytis.

Toliaus šio straipsnio autorius rašo apie spaudos reikalus:

"Spaudos padėjimas yra kuobiauriausias, nes lig šiol jos neturim visai, neturime Lietuvoj nė vieno lietuviško laikraščio. Vokiečių vyriausybė, norėdama iškarto pažaboti lietuvius savo naudai, pati pradėjo leisti 'Dabartį,' neleisdama jokio laikraščio lietuviams, nors buvo klabinta ir dešiniojo sparno ir kairiojo.

"Pastaruoju betgi laiku, pajutus, kad žmonių upas Lietuvoje aiškiai atsivertė prieš vokiečius ir kerštas auga, žada susigriebti, ir jau yra žinių, kad žadama leisti laikraštį — žinoma, visupirmiausia klerikalams ir musų tautininkams. Susigriebia vokiečiai jau pervėlai, nes 'Dabartis' tiek Lietuvos kaimui įsipiktino, kad šiandie vienu dienos klausimu yra 'Dabarties' boikoto klausimas, kuris, be abejo, turės didelio pasisekimo.

"Tarp kitų musų gyvenimo suvaržymų reikia paminėti ir tas, kad vokiečių tapo užginta vežioti po Lietuvą spausdiniai, vadinasi ir knygos, ir tas besunkina švietimo darbą, steigiant knygynėlius, skaityklas, kuriant mokyklas.

"Tečiaus juo sunkiau yra dasigauti laikraščio ir, aplamai, spausdinto žodžio, juo labiau žmonės jaučiasi jo išalkę, ir dabar kiekvienas atsišaukimas, ar nelegalis raštas pradeda but laukiama, kaip brangus svečias."

Čia jau pasirodo visai aiškiai lietuvių neapykanta naujiems šeimininkams. Net "kerštas auga" prieš vokiečius.

O štai kas rašoma apie vokiečių administraciją:

"Administracijos žvilgsniu Lietuva dabar sutvarkyta vokiečių vyriausybės biauriausiu budu, kokį tegalima įsivaizdinti. Tvarkymo pamatan padėta sistema — suskaldyti visą kraštą į smulkučius lopinėlius, kuopilniausia izoliuoti visame kame vienas toksai lopinėlis nuo kito, o kiekvieno lopinėlio rėdymą pavesti vien vokiečių kareiviams arba vokiečių valdininkams. Vietiniai žmonės tiek tekviečiami, kaipo vokiečių įsakymų pildytojai, kiek be jų negalima apsieiti.

"Suvaržymas kuodidžiausias: be vokiečių leidimo negalima pavažiuoti iš vienos parapijos į kitą, negalima kartais nueiti net iš kaimo į savo parapijos bažnytkaimį, o jeigu kam reikalas pavažiuoti kur toliau, sakysim, iš Šiaulių Vilniun, dažniausia negalima gauti leidimo visai, arba prisieina jo laukti du—tris mėnesius.

"Visiems krašto gyventojams jau baigiama duoti pasai; be jų nevalia iš savo kaimo nei žingsnio padaryti.

"Beveik visai uždrausta bent koks apyvartas. Nevalia nieko valgomųjų daiktų ar gyvulių vežti parduoti net kiton parapijon, o jei išveši savo bažnytkiemin, dažniausia viską suima tie patįs vokiečiai, geriausiame atsitikime mokėdami pusę arba vieną trečiąją kainos dalį. Ir del tos priežasties taip yra, kad kaime galima gauti rugių po 2 rubliu pudas, o mieste pudui mokama buvo lig 19 rublių!

"Decentralizuotas spaudimas yra palietęs ne tik ekonominį, bet kulturinį ir visuomenės gyvenimą, šelpimo darbą, administracijos dalykus, žodžiu — viską. Lig šiol nėra Lietuvoje nė vienos švietimo įstaigos, kuriai vokiečiai butų pripažinę teisę praplėsti savo veikimą bent pavietui. Jei kas daroma pagal vokiečių įsakymo, turi but daroma tik savo dugniui: jokio susinešimo su kitais, jokio bendro platesnio darbo!"

Toliaus Vilnietis rašo apie Social-demokratų Partijos padėjimą ir veikimą Lietuvoje. Pradėjus rusams trauktis iš Lietuvos ir traukianties ragint žmones kartu su jais bėgti, socialdemokratai pradėjo vesti kuoplačiausią agitaciją, kad žmonės iš savo gimtinių vietų nebėgtų.

Be dienos klausimų, kilo ir politiškas Lietuvos likimo klausimas. Tam klausimui aptarti Soc.-demokratų Partija bandė sušaukti konferenciją prieš pat rusams pasitraukiant. Del visuotinos suirutės pilna konferencija negalėjo įvykti, bet visgi patvirtino, kad vistiek kaip karė pasibaigs ir vistiek ar Lietuvai bus lemta pasilikti prie Rusijos, ar su ja persiskirti, Socialdėmokratų Partija visados turi siekti prie kuoplačiausios politiškos laisvės.

APIE AGRONOMIJOS IR TEISIŲ DRAUGIJĄ.

Pereitam "Keleivio" numeryje mes perspausdinom šitos draugijos atsišaukimą, o šiame numeryje telpa jos įstatai. Iš to atsišaukimo ir įstatų skaitytojai gali matyti tos draugijos tikslą. Pirmeiviškoji musų spauda dabar pradeda agituoti, kad L. Š. Fondas siųstų tai draugijai visus savo pinigus. "Kova" tečiaus nelabai pritaria ir šitai draugijai, ir sako, kad —

"darbininkai negali remti tuos dalykus, kurie ten pirmojoj vietoj pastatyti: žemės ukio kėlimas, ukio ratelių steigimas, gerų sėklų veislinių gyvulių ar arklių, ukio padargų rupinimas, kredito bendrovių, bankų steigimas, bendras pardavinėjimas, pieno ukio kėlimas, gerų ir gražių namų statymas... Visa tai labai gražu, tik... peranksti kalbėti apie tai, kuomet da visur karo ugnis dega ir kuomet Lietuvos darbininkai ir visi vargšai duonos kąsnio neturi."

Šitokiais dalykas, kaip veisliniai gyvuliai, geros sėklos, bankų steigimas ir t.t. naudojasi tik turtingesni ukininkai, "Kova" sako. Šita draugija visupirmiausia turėtų rupintis darbininkų šelpimu. To bent turėtų reikalauti L. Š. Fondas siųsdamas pinigus.

"Keleivis" tam pritaria.

KAS GALĖJO TIKĖTIS.

"Amerikos Lietuvis" rašo:

"Kas butų galėjęs tikėtis, kad Amerikos lietuviai susilauks taip siaurai manančių publicistų, kurie drįstų kenkt badaujančių žmonių šelpimui ir stengtųsi atitraukti duonos kąsnį nuo alkanų Lietuvos žmonių? Niekas to negalėjo tikėtis, vienok męs susilaukėme ir panašių ypatų."

Taip, taip, niekas negalėjo tikėtis, kad tie žmonės, kurie per Yčo misiją rašė tokius ilgus protestus prieš socialistus už "kenkimą" aukų rinkimui, šiandien visokiais budais šmeižtų Lietuvos Šelpimo Fondą ir trukdytų jo darbą.

O kas gi tai per žmonės, kurie taip elgiasi? Tai tautininkai ir klerikalai, tarp kurių sėdi "Amerikos Lietuvis."

PERSIGANDO BAGOČIAUS.

Tilpus Bostono anglų laikraščiuose žiniai, kad kongresmanas Gallivan rekomendavo prezidentui Wilsonui paskrti Bagočių komisijon Lenkijai šelpti, musų tautininkų tarpe kilo didelis triukšmas. Jie persigando, kad Bagočius, kurį jie visokiais budais niekino, yra žinomas net Washingtone ir rekomenduojamas prezidentui kaipo geras žmogus. Tokia rekomendacija po to, kaip tautininkai padarė jau viską, ką tik jie mokėjo ir galėjo, kad amerikonų akyse Bagočių kuodaugiausia apjuodinus, tautininkams reiškia didelį morališką smugį — stačiai juodas akis!

"Lietuva," nebežinodama jau ką daryti, šaukia, kad reikia protestuoti prieš Bagočių, nes jeigu "tokį žmogų" Wilsonas paskirsiąs Lenkijos šelpimo komisijon, tai busią blogai.

"Vienybė Lietuvninkų" pataria Bagočiui stačiai "nesikišti" į tą reikalą. Girdi:

"Labai nesmagu, kad čion kišasi p. Bagočius. Jei jis ir butų nuskirtas komisijon, niekas juomi nepasitikės ir jis tik tuomi visą reikalą sugadins. Jei p. Bagočius ištikro nori gero Lietuvai, tai jis turi nesikišti į tą reikalą ir užleist intekmingam žmogui."

Nors Bagočius neprašė musų užtaravimo, bet informacijos dėlei mes gražime susirupinusiems tautininkams pranešti, kad Bagočius, kiek mums žinoma, į šitą komisiją visai nesikiša ir apie rekomendavimą jo prezidentui jis tiktai tuomet sužinojo, kada pamatė žinią anglų laikraščiuose. Kongresmanas Gallivan, kaipo gerai Bagočiaus pažįstamas, rekomendavo jį, matomai, net jam apie tai nepranešęs.

Tai tiek apie Bagočiaus "kišimąsi."

Dabar norėtume žinoti, ką tautininkai norėtų rekomenduoti tokion komisijon? Kur-gi jau jie gautų "intekmingą" žmogų? Gal "viso labo tik mokytoją Šalčių?

OLANDIJA NIEKO NEBIJO.

Olandijos žmonės nemano eiti su kuo nors į karę; jie nesitiki, kad keli šimtai tukstančių vyrų, kuriuos jie gali išstatyti karės lauke, galėtų ką-nors laimėti; bet jie nutarė suorganizuoti tokią armiją ir laivyną, kad priešas, kuris norėtų ant jų užpulti, visuomet bijotųsi didelių nuostolių.

Jie padarė kareiviu kiekvieną vyrą, kurs tik gali valdyti ginklą. Svarbiausią savo šalies dalį jie prirengė taip, kad akies mirksnyje ją galima užlieti vandeniu ir įsiveržusį priešą paskandinti. Tuomet jie ramiu ir mandagiu budu davė savo kaimynams žinoti, kad kiekvieną savo kaimyną (suprask valstybę), kuris tik bandytų peržengti jų rubežių, jie skaitys savo užpuoliku.

Olandijos pakraščiai saugojami dieną ir naktį. Smėlio kalnai, kurie sudaro puikią gamtinę sieną, likos fortifikuoti paslėptomis kanuolėmis ir gerai uždengtomis pozicijomis kulkasvaidžiam. Miestų ir kaimų žmonės už tų kalnų gerai išlavinti šaudyme. Kaimus ir miestus jungia puiki sistema kelių, bėgančių paraleliškai su pakraščiu. Ačiu tiems keliams, Olandijos valdžia į valandą laiko gali pervežti kareivius ir kanuoles iš vienos vietos į kitą.

KAIP IŠRODO DABAR SVEDASAI.

"Dabartis" rašo: Jau privažiuojant miestelį, matyties ištoli, jog čia buta didelės karės audros: stukso išgriuvę kaminai, matomi suardyti ar prakiurinti stogai. Įvažiavęs, matai daugybę namelių be langų, užkaišytų šiaudais, užkaltų lentomis. O pirma miestelis beveik žydėjo: buvo gerų namų, dvi mokykli, gražus Vartotojų draugijos muro namai. Vartotojų dr-jos prekes patys žmonės išnešiojo, namo stogas prakiurintas, Liaudies mokyklos namelis apdraskytas, be durų, be langų. Čia buvo įtaisyta arklydė. Dabar jau pradedama kas galima, lopyti. Bet langų neįdėsi: stiklų nėra. Sumanyta atidaryti mokyklą senojoj klebonijoj. Susirado ir mokytojas, baigęs Utenos miesto mokyklą. Darbas prasidėjo. Tuo tarpu manyti apie Vartotojų dr-jos panaujinimą nėra ko; pirma reik namas pataisyti, o paskui jau rupinties, iš kur gauti prekių.

Iš visų Amerikos miestų mažiausia nuo šiltinės miršta Chicagoj.

Pastatymas šv. Povilo katedros Londone ėmė 36 metus laiko.

Ką veikia Rusijos darbininkai.

Įdomu žinoti, ką veikia kariaujančių valstybių darbininkai. Patriotiški laikraščiai perstato juos patriotais. Valdžia gi su kariškos cenzuros pagalba draudžia rašyti apie darbininkų judėjimą. Vienok, tarpais pasiseka išgirsti vieną-kitą teisybės žodį apie darbininkų veikimą.

Ką veikia Rusijos darbininkai šiek-tiek nurodo žemiau paduotos ištraukos iš Čchenkeli kalbos pasakytos 12 kovo 1916 m. Valstybės Dumoj.

"...kada visuomeniško neužsiganėdijimo augimas pradėjo įsileisti jau į darbininkų streikų vagą...."

A. J. Čchenkelyi "soc.-demokratų frakcijos" narys.

Šis režimas pirmučiausiai krito ant darbininkų klesos, ant šio demokratijos avangardo. Tėvynė, besivadinančioji Rusija perkeista darbininkų klesai į vieną viską apimantį kapinyną — ji (darbininkų klesa) surišta, ji negali apreikšti savo veikimo nei ekonomiško gyvenimo srytyj, nei politiško.

Kas neša atsakomybę už tai? Ramiame laike mes pripratom skaityti atsakoma pirmučiausiai vidaus dalykų ministeriją; bet nebegalima su tokia-pat tikrybe tvirtinti tad dabar, nes dabar sunku, stačiai nebegalima susekti, kur baigiasi administratyviškos sauvalės sritis ir kur prasideda kariškos vyriausybės įsikišimas.

Nesenai mes norėjom čionai įnešti užklausimą apie ligonbutines (darbininkų, Z. A.) kasas Ekaterinoslave, — ir pagalvokit, progresyviškas (į kurį įeina ir liberalai, k. a. kadetai. Z. A.), dėlei to, jog musų nurodytame atsitikime administracija neatsako, o kaslink kariškos vyriausybės, tai ji be atsakomybės.

Dabar pergyvenamas momentas sujungė tris faktorius: administraciją, karvedystę ir kapitalą. To susiartinimo pasekmės paaiškėjo. Ekonominis darbininkų judėjimas apima vis platesnį plotą. Vieno mėnesio laiku tokios didelės svarbos dirbtuvės, kaip Putilovo, sustojo tris kartus (t. y. tenai tris kartus streikavo darbininkai; tenai dirba keli desėtkai tukstančių darbininkų ir išdirbama karei reikalingi daiktai. Z. A.) Per paskutinius tris mėnesius streikų banga apėmė visą eilę stambiausių fabrikų ir dirbtuvių Petrograde: metalo dirbtuvės, Lessnerio dirbtuvės, Parvianeno, Eriksono, admiraltejišką, Nabelio ir k. Ekonomiškas streikas Putilovo dirbtuvių turbinų skyriuj, ačiu įsikišimui kunigaikščio Tumanovo ir apsaugai visai šiomis dienomis... (Čchenkeli nespėjo pasakyti, arba cenzura išmetė "užsibaigė dirbtuvių uždengimu." Z. A.)

Pirmininkas: Pertraukia Čchenkelio kalbą ir nurodo, jog dėlei tos svarbos, kurią turi Putilovo dirbtuvės apgynimo reikaluose, jis neskaito galimu leisti kalbėti apie tai prie atvirų durų. Pirmininkas nurodo, kad Čchenkeli neliestų paslapčių.

Balsas iš kairiosios pusės: kokia čia paslaptis?

Pirmininkas: Meldžiu neprieštarauti mano paliepimams.

Balsas iš kairiosios pusės: Mes ne prieštaraujam, bet klausiam.

Čchenkeli: Streikų banga nors ir silpniaus, bet nesiliaudama tęsiasi ir Maskvoj. Visai nesenai Tuloj buvo likviduotas milžiniškas patronų dirbtuvių streikas; Nikolajeve dar dabar tęsiasi streikas laivų statymo dirbtuvėse Navali, kur dirba iki 15 tukstančių darbininkų.

Balsas iš dešinės pusės:— Labai liudna.

A. J. Čchenkeli: Jųs žinot, visos tos dirbtuvės dirba del apgynimo; jųs žinot, kuomi kvepia darbų pertraukimas šiose dirbtuvėse.

Balsas iš kairiosios pusės: kvepia išdavystė.

A. Čchenkeli: Ponai, prisieina susidurti su pavojum. Tokių stambių visuomeniškų faktorių negalima perdirbti į valstijines paslaptis. Padėjimas tragiškas (čia Čchenkeli kalba jau ne kaipo darbininkų atstovas, bet kaipo patriotas. Z. A.); reikia juk pagaliaus išguiti iš kasdieninio gyvenimo nusidėjėlius, kurie provokacioniškų priemonių keliu mano visai užgniaužti tiesotą besistengimą — apginti savo reikalus, ir kurie darbininkų gyvenimą paskutiniu laiku pavertė stačiai į pragarą...

Pasakius keliatą žodžių apie valstiečius, žydus ir pogromus A. J. Čchenkeli tęsia: Ne kartą buvo konstantuota nuo šios tribunos ne tik iš musų pusės, kad valdžia yra tikru akstinu revoliucijos. Tik šiuomi galima išaiškinti sušaudymus Ivanovo Varnesenkske ir Kostromoj, atidavimus karės teismams desėtkus streikierių Nikolajeve, išleidimą iš policijos departamento pogromų atsišaukimų ir greitą juodašimtijos mobilizaciją.

Apie kadetus A. J. Čchenkeli taip pasakė: rugsėjo mėnesyje pereitų metų P. N. Miliukov (kadetų lyderis. Z. A.) apskelbė mums apie susitvėrimą taip vadinamo progresyviško bloko. Jam buvo pavesta nuo bloko vardo pravesti rubežių tarp musų, t. y. tarp kraštutinių kairiųjų, kaip lygiai, valstijos dumos nariui Saveakai buvo pavesta pravesti rubežinį tarp kraštutinių dešiniųjų. Neapsiėmus suvesti, kas iš tų dviejų atstovų garbingiau išpildė savo užduotį. P. N. Miliukov tuomet stojo į kovą su visa demokratija, su visa darbininkų klesa, kuri, anot jo, net pražudė laisvės reikalus 1905 metais.

Čchenkeli perskaitė ištraukas iš darbininkų deklaracijos, perskaitytos kariškai-pramonininkiškų komitetų atstovų susivažiavime. Reikia pažymėti, jog kariškai-pramonininkiškuose komitetuose iš darbininkų tarpo dalyvauja vien kraštutiniai social-nacionalistai. Ir visgi jiems prisiėjo sekantį dalyką parašyti: "Tame laike, kada musiškiems draugams iš Francuzijos ir Berlyno atviras kelias prie dalyvavimo tevynės gynime. Rusijos darbininkų klesa stovi prieš baudžiauninko surėdymo sieną be durių, neleidžiančią jos prie apsigynimo įvykdinimo. Reakcija pasiryžus greičiau atiduoti šalį kariškam sunaikinimui, parduoti ją ir išdavike likti prieš ją, kaip leisti žmones ir darbininkus prie apsigynimo."

* * *

Iš A. J. Čchenkeli kalbos ir iš jo perskaitytos ištraukos iš social-nacionalistų deklaracijos matyti, jog Rusijos darbininkų judėjimas eina dvejais keliais. Klesiškai susipratę darbininkai kovoja už savo klesinius reikalus, streikuoja, nors jų streikai ir "kenkia" "tėvynės" gynimui. Paskui šiuos darbininkus eina darbininkų dauguma. Prie tos daugumos didumo prisideda ir valdžia ir kapitalistai: valdžia savo persekiojimais, savo žiaurumais, o kapitalistai išnaudojimo kėlimu. Vienok, visgi randasi darbininkų, apakusių patriotizmu, kuriems labai rupi "tėvynės" gyvenimas — ir pastarosios ryšies darbininkai, vieton kovoti už darbininkų reikalus, vien dejuoja, kodėl valdžia neleidžia jiems jų mylimą "tėvynę" ginti. Valdžios pasielgimai visgi neduoda jiems patyrimo. Valdžia veja socialpatriotus, o jie lenda per langus; veja per langus, o jie lenda per kaminus.

Laikas butų šiek-tiek proto įgyti, ir prisidėti prie tų, ką neužmiršta klesų kovos.

Z. Angarietis.

Atsišaukimas į Scrantono Lietuvius Darbininkus.

Broliai ir seserįs! Atsiminkime, kad jau tik kelios savaitės beliko iki rinkimui Suv. Valst. prezidento.

Taigi ar visi mes žinome už kurį kandidatą turime balsuoti? Ar mes visi žinome, koks prezidentas butų geriausis darbininkų klesai?

Mes, lietuviai, visi esame darbininkai, užtat mes visi privalome balsuot už darbininkų kandidatą, tai yra už Allen L. Bensoną. Bet ar visi lietuviai darbininkai balsuos už jį? Galime sakyti, kad ne. Žinoma, susipratę darbininkai balsuos, bet tarpe mųs lietuvių daug yra dar nesusipratusių klesiniai, o prieg tam dar jiems kunigėliai gal but nepatars balsuot už darbininkų kandidatus.

Tadgi musų pareiga, kaipo jau susipratusių klesiniai, dėti visas pastangas, kad ir kiti musų broliai ir seserįs susiprastų.

Užtat mes privalome kibt prie karšto darbo. Mes privalome naudotis mažiausiai progai pasitaikius, tai yra skleist darbininkišką literaturą arba kur tik susitikus su nesusipratusiais darbininkais, tuojaus užvest kalbą apie rinkimus ir visada aiškint, kad reikia balsuoti už darbininkų kandidatus. Aš patariu tai daryt ne vien tik tiems, kurie priklauso prie socialistų partijos, bet ir tiems, kurie nepriklauso prie S. P., delei kokių-nors priežasčių, bet yra susipratę klesiniai arba pripažįsta Socializmą. O tokių čia, Scrantone, daug yra. Broleliai, atsiminkime, kad vien tik socialistų partija darbininkus atstovauja, už tad labai butų geistina, kad nors šiame momente lietuviai rašytųsi prie vietinės socialistų kuopos. Kuopa turėdama didesnį skaitlių narių butų finansiškai drutesnė ir galėtume geriau varyt agitaciją, rengiant prakalbas, pasikviesdami geresnių kalbėtojų arba daugiau išdalint darbą ir t. t. Tik organizuotu budu viskas galima geriau nuveikti.

Tadgi visi vyrai ir moterįs, ura prie darbo del idėjos, del idėjos, del lygybės, del tikrosios meilės artimo Kitaip kapitalizmas bujos ir skers mus darbininkus karėse ir streikuose.

Vargdienis.

Nuo Redakcijos.— Nors šitas raštelis adresuojamas vien į Scrantono lietuvius darbininkus, bet jis tinka taip-pat ir kitiems.

Ramiuoju laiku Londone kasdien praleidžiama ketu[illegible] syk daugiau telegramų n[illegible]aryžiuje.

Lituvių Dienos Sutvarkymui Amerikos Lietuvių suvažiavimas.

(Prisiųsta.)

Posėdį atidarė 10 val. ryte, 17 d. rugpiučio, Redington Hotelyje, Wilkes-Barre, Pa., p. J. Lopatto ir mandatų priėmimui paskyrė K. Krušinską ir V. K. Račkauską.

Mandatus pridavė atstovai nuo sekančių organizacijų:

1.— Liet. Darbininkų Sąjunga;
.— Liet. Vargonininkų Sąjunga;
3.— Liet. R.-K. Moksleivių Susivienijimas.
4.— Lietuvių Tautos Taryba;
5.— Tėv. Mylėtojų Draugija;
6.— Am. Liet. Kunigų Sąjunga;
7.— Tautos Fondas;
8.— Liet. R.K. Spaudos Draugija.
9.— Liet. Socialistų Sąjunga;
10.— Susiv. Liet. Amerikoje.
11.— Susiv. Liet. R.-K. Amerikoje;
12.— Lietuvių Gelbėjimo Fondas;
13.— Lietuvos Autonomijos Fondas;
14.— Liet. Tautinė Sandara;
15.— Vietinis Lietuvių Komitetas;
16.— Lietuvių Spaudos Draugija;
17.— Liet. R.-K. Federacija Amerikoje;
18.— Liet. R.-K. Moterų Sąjunga;
19.— Lietuvos Vyčiai Amer..

(Del vietos stokos delegatų vardus apleidžiam, paminėdami tiktai organizacijų vardus. Red.)

Peršaukus delegatus vardais, rinkta (atviru balsavimu) suvažiavimo vedėjai. Išrinkta: pirmininku J. S. Lopatto, vice-pirmininku — kun. Dr. Augustaitis. Sekretoriais — Jul. B. Kaupas ir V. K. Račkauskas. Be to išrinkta sekančios komisijos: maršalka — V. Černiauskas; presos ir rezoliucijų komisijon — kun. V. Bartuška ir Keist. Šliupas.

Pradėjus susirinkimą, skaitoma vietinio komiteto pasiulytasai projektas Lietuvių Dienos tvarkai nustatyti. Jį perskaičius, socialistų atstovai paduoda socialistų konferencijos rezoliuciją, kurioje išreiškiama nepasitenkinimas, kad nepakviesta suvažiaviman tokių organizacijų, kaip: L. S. Spaudos Sandara, Lietuvių Darbininkų Unijos, Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas, Am. Liet. Darbin. Literaturos Draugija. Po trumpų diskusijų, kuriose dalyvavo V. Kapsukas, Stilsonas, Dr. Šliupas, kun. Bartuška ir kun. Augustaitis, — rezoliucija atidėta į susirinkimo pabaigą, kuomet paaiškės, ar socialistai dirbs tą darbą išvieno, ar ne.

Svarstoma punktais vietinio komiteto pasiulytasai projektas.

(Užsiregistravo sekantie korespondentai: P. Norkus ir J. Nienius — nuo "Vienybės Lietuvninkų," F. A. Černiauskas ir T. A. Šeimis — nuo "Darbininko;" J. Acus ir B. Kubilius—nuo "Ateities;" K. Pakštas — nuo "Draugo" ir "Darbininko.")

Projekto tekstas:

1.— "Sudaryti Centralį A. L. Komitetą, kurio užduotimi butų surengti vien. Liet. Dieną."

Vienbalsiai nutarta, kad toksai komitetas butų išrinktas.

"a.— Išsiuntus surinktus pinigus ir išdavus atskaitą, jog darbas pasibaigia." Priimta vienbalsiai.

"b.— Centr. A. L. Komiteto valdyba susidės iš 1 pirmininko, 2 pagelbininkų, 3 raštininkų, 2 kasos globėjų, 3 narių ir 1 kasininko." Priimta tuo supratimu, kad komitete butų 12 narių.

"c.— patariama, kad Centr. A. L. Komiteto sąstatas, atsižiurint į srioves, butų šitoksai: Kom-to narių viena pusė iš katalikų, o iš tautininkų bei socialistų, jei dalyvaus, o jiems nenorint dalyvauti, iš vienų tautininkų kita pusė bus renkama." Po diskusijų — paimta svarstymui. V. Kapsukas duoda pataisymą, kad visų trijų srovių atstovų butų po 4. Po diskusijų— originalis paragrafas likos priimtas didžiuma balsų.

"d.— Patartina, kad C. Am. L. Komiteto narių didžiuma butų išrinkta iš kokios nors venos apygardos susirinkimų palengvinimui." Priimta.

"e.— Lietuvių Dieną surinktieji pinigai bus siunčiami Am. Raudonajam Kryžiui, o iš ten, A. L. Centr. Komiteto nurodymu, privalės buti išsiųsti lietuviams, nukentėjusiems nuo karės, per tąsias draugijas, kurios užsiima jų gelbėjimu, kaip "Lietuvių Dr-ja nukentėjusiems nuo karės šelpti," kuri veikia Rosijoje ir Lietuvoje ir "Lithuania" Šveicarijoje. Ten turės buti nusiųsta daugiau, kur "Liet. Dr-ja n. n. k. š." Centr. K-tas nurodys bėsama didesnio reikalo." Čia J. S. Lopatto skaito laišką iš Raud. Kryžiaus, kurs apsiima patarnauti Lietuvių šelpimo reikalais, kiek bus galima ir reikalinga. V. Kapsukas įneša pavesti aukų rinkimą fondams, pagal srioves ir tik vietų komitetai kontroliuotų aukas. Kun. Bartuška aiškina ką sužinojęs Lietuvoje apie Lietuvos žmonių šelpimo reikalą ir remia originalį įnešimą, t. v. augščiaus cituotąjį dienotvarkės paragrafą I e. Kalba dar M. Šalčius, kun. Bartuška, kun. Dargis, kun. Janušas, Stilsonas. Kalba Kapsukas ir, baigdamas, pabraukia, kad jei 3-jų socialistų atstovų balsas nebus čia paimtas atidžion ir jų nuomonė bus sumušta didžiumos balsų, tai jie protestuos lietuvių ir anglų spaudoje, kad L. Dienos darbas nėra visos lietuvių tautos darbas. Dar kalba M. Šalčius, J. Kaupas, Dr. Šliupas (kalba prieš Kapsuko grąsinimą keršyti lietuviams ir trukdyti visų lietuvių L. Dienos darbą). Priėjus prie balsavimo, balsuojama už Kapsuko įnešta pataisymą, "kad kiekvienas fondas rinktų pinigus atskirai —." Pataisymas atmesta. Originalis paragrafas priimta didžiuma balsų prieš du.

Kun. Dargis reikalauja, kad katalikai nebutų pravardžiuojami klerikalais.

Nutarta, kad kalbėtojai gali kalbėti klausime ne ilgiau, kaip 3 minutes.

Pertrauka pietams — iki 3 valandai.

ANTROJI SESIJA.

Sesija atidaryta 3 val. V. K. Račkauskas skaito pereitos sesijos protokolą, kuris ir priimta be pataisymų.

Svarstoma projektas toliaus.

"f.— Centro kasininkas bus po užstatu." Priimta su priedu: "tokios sumos, kokią reikalinga atras Centralis Komitetas." — Priimta.

"g.— Centralinės raštinės išlaidos bus apmokamos iš Centro kasos" — priimta ir svarstoma klausimas iš kur bus paimta pinigų darbo pradžiai. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prašyti esamųjų fondų, kad paskolintų pinigų Liet. Dienos suorganizavimui.

"h.— Asmeniškai Centr. A. L. Komiteto narių darbas nebus apmokamas," — po diskusijų priimta su prierašu "kelionės-gi išlaidos bus apmokamos."

"2.— Centr. A. L. Komitetui į pagalbą sudaryti vietos komitetus šitokiu budu: "a) Lietuvių vietos organizacijos išsirenka po kelis atstovus, o jie iš savo tarpo išrenka komitetą, susidedantį iš šių asmenų: 1 pirmin., 2 pagelbininku, 2 raštininku, 1 kasininko, 2 kasos globėju ir nors vieno presos nario. O didesnėse kolonijose renkama dar be to kelis, ar daugiau organizatorių." — Priimta.

"b.— Komitetas pakviečia kolektorius iš lietuvių ir svetimtaučių. NB. Kolektoriais gali buti vaikai ir mergaitės nuo kokių 12 metų."— Priimta.

"c.— Kolektuojama bus šitokiu budu: vartojant "tags," pereinant per gatves, namus, geležinkelių stotis, štorus, pasilinksminimo vietas, paprašant šiose pastarose, idant kokį nuošimtį nuo tos dienos pelno paaukautų lietuviams ir t.t." — Priimta.

"d.— Išvengimui netvarkos, paskirstyti kolektoriams gatvės, kur jie privalo kolektuoti.— Priimta.

"e.— Vietos komitetai pjrivalėtų atsišaukti į vietos svet. organizacijas, kai "Womens Club" ir t. t." — Priimta.

"f.— Teneužmiršta komitetai gauti ten, kur reikia, leidimą kolektuoti po štorus nuo Chamber of Commerce." — Priimta.

"g.— Vietų kom-tai privalo garsinti L. D. reikalą vietos svetimtaučių presoje." — Priimta.

"3.— Centras įtaisys visiems kolektoriams dežutes ir ženklus, ant kurių privalo buti raud. kryžius ir parašas "For Suffering Lithuania." — Priimta.

"4— Pasirupinti, kad kolektos dėžutės butų tą dieną viešose įstaigose, krautuvėse. Taigi vietų komitetai tepasirupina tą pirm laiko ten jas įtaisyti." — Priimta.

"5.— Mažąsias lietuvių kolonijas organizuos artimiausiųjų didesniųjų liet. kolonijų komitetai."— Priimta.

"6.— Vietose, kur visai nėra lietuvių, prisieis veikti sekančiu budu

"a.— Paprašyti Chamber of Commerce, kad teiktųsi organizuoti vietos komitetus lietuvių naudai.

"b.— Kreipties į Amerikos katalikų vyskupus, prašant jų, 1) kad visose bažnyčiose prieš tą dieną taptų kunigų paraginta žmones aukauti "Lietuvių Dienoje" ir 2) kad ten, kur nėra lietuvių parapijų, idant vietos kunigai, sužinoję su vietos Chamber of Commerce, pasirupintų suorganizuoti komitetus aukų rinkimui.

"c.— Reikia kreipties ir į nekatalikų religijinius ir visuomeninius centrus."

Viršiaus padotieji punktai — priimta.

"7.— Išrinkti "Literatiškąją Komisiją" (Press Committee), nutarta, kad ji butų iš 5-kių narių, kurių užduotimi turėtų but:

"a.— Atsišaukti į kongresmanus, senatorius, federal-augšč. teismo narius ir t. t., kad gavus jų prielankumą musų reikalui ir kad per jų įtekmę butų talpinami musų atsišaukimai į Amer. visuomenę vietos presoje.

"b.— Informuoti Amerikos visuomenę apie Lietuvos vargus ir kančias del karės.

"c.— Sukelti visuomenėje užuojautą lietuviams, ypač delto, kad mes esame varguolių šalis, užmiršta, per amžius galingesniųjų skriaudžiama, be garsiųjų užtarėjų.

"d.— Talpinti svet. spaudoje bruožus iš Lietuvos historijos.

"e.— Anos žinios turėtų buti skleidžiamos per "Associated Press," ar "United Press."

Po diskusijų paminėtieji paragrafai vienbalsiai priimta.

"f.— Litert. komisijos išlaidos bus padengtos centralio komiteto, — įneša M. Šalčius.

"8.— Išrinkti specialę komisiją, kuri kreiptųsi į garsiuosius Amerikos žmones ir pasistengtų gauti jų sutikimą ineiti į musų Centr. A. L. Komitetą, kaipo garbės nariai." — Priimta.

"9.— Kreipties į Centr. Raud. Kryžiaus valdybą Washingtone, kad ji patartų kaip mums veikti." — Priimta su pataisymu, kad tai atliks komitetas, kuris bus Washingtone del Liet. Dienos klausimo.

"10.— Prašyti lietuvių klebonų, kad atlaikytų savo bažnyčiose "L. Dien." pamaldas už žuvusius šiais pastaraisiais metais lietuvius ir padarytų kolektą nukentėjusių nuo karės naudai." — Priimta vienbalsiai.

"11.— Paprašyti Suv. Valstijų prezidento, kad Visų Šventųjų dieną paskirtų kaipo "Lietuviu Dieną." — Čia p. Lopatto aiškina, kad sužinojus, jog valdžia Liet. Dieną skiria dauge su diena armėnams ir syriečiams, p. Lopatto ir kun. Miliauskas važiavo į Washingtoną, matėsi su prez. Sekretorium Tumulty, ir jis žadėjo pasirupinti gauti Lietuvių Dieną vien lietuviams, tik reikalavo specialės rezoliucijos nuo šio susirinkimo. Įnešama, kad šios dienos susirinkimas nutartų kreipties į Suv. Valstijų prezidentą, kad lietuviams butų paskirta 1 d. lapkričio. Rezoliuciją tame klausime pasiųs į Valst. Dapertmentą (State Department) Presos Komisija."

Pertrauka 10-čiai minučių.

Po pertraukos pirmininkas perstato kalbėti kongresmaną Casey,kuris įnešė į Kongresą rezoliuciją sulig paskyrimo Lietuvių Dienos Amerikoje. Mr. Casey kalba, kaip jis įvedęs rezoliuciją kongresan ir kaip yra pasiryžęs visados prigelbėti lietuviams, ypatingai šiame aukų rinkimo ir Lietuvių Dienos klausime. Susirinkimas atsistojimu padėkavojo p. Casey.

Perskaitoma rezoliucija, kuri turės buti pasiųsta į Washingtoną (žiur. prot. 11 sesijos paragr. 9). Rezoliucijos tekstas:

"At a conventiion held August 17, 1916, in Wilkes-Barre, Pa., in which 19 greater Lithuanian organizations of America were represented by 50 delegates, the following resolutions were unonimously adopted.

"WHEREAS the House of Representatives has passed a resolution intruduced by the Hon. J. J. Casey requesting the President of the United States to declare a day upon which funds may be collected to help starving Lithuanians in the warstricken area,

"NOW THEREFORE IT IS HEREBY RESOLVED, to beg of the President of the United States to set apart November first, 1916 as a day for suffering Lithuanians,

"And to beg of the President to set apart that day for Lithuanians alone;

"BE IT FORTHER RESOLVED, that a copy of the above resolution be forwardet to the Secretary of the States.

President — John J. Lopatto,
Secret. — V. K. Račkauskas.

p. V. Kapsukas praneša priežastis, del kurių LSS. delegacija laike visos II-sios sesijos prisilaikė nuo balsavimo ir paduoda tos delegacijos rezoliuciją — pranešimą šitokio turinio: "Konferencijos prezidiumui. Konferencija nutarė, kad visi surinktieji per Lietuvių Dieną pinigai eitų į Amerikos Raudonąjį Kryžių ir butų siunčiami iš ten tik vienos aiškios sriovės draugijoms ("Lietuvių draugijai nukentėjusiems del karės šelpti" ir "Lithuanijai"); taip pat nutarė centralinį Komitetą "Lietuvių Dienai" sutvert iš 6 klerikalų atstovų, 4 tautininkų ir tik 2 socialistų. Permatydama, kad toks **ŠALIŠKAS** organizavimas, Liet. Dienos skaudžiai atsilieps į aukų plaukimą nukentėjusiems del karės, LSS. delegacija protestuoja prieš tai ir pasilieka LSS-gai teisę elgties, kaip tai ji ras reikalingu.

Wilkes-Barre, Pa. 17—VIII—1916. J. V. Stilson, V. Kapsukas, A. Valinčius."

Perskaičius rezoliuciją, susirinkimas nutarė, kad, pirm priimsiant rezoliuciją, reikalauti jos autorių, idant žodį "klerikalai," kaipo įžeidžiantį, pakeistų žodžiu "katalikai" ir kad atsiprašytų prieš katalikus, kuriuos įžeidė tasai žodis. V. Kapsukas sutinka pataisyti, tik atsisako perprašyti, nes nemano tai esant įžeidimu. Pagaliaus, sutinka su tuom, kad pataisymas minėto žodžio reikš jau atsiprašymą.

Priėjus prie komiteto rinkimo klausimo, nutarta, kad valdyboje vietas pasiskirs sau komitetas, susidedąs iš 12-kos narių. Renkama bus pagal srioves, nutarus, kad delegatai pasitartų pagal srioves ir priduotų surašą kandidatų.

Pakėlus klausimą, kurios sriovės dalyvaus rinkimuose, gauta sekąs atsakymas: Dr. Šliupas praneša vidurinės sriovės vardu, jog vidurinė sriovė dalyvaus, nes tam ir atvažiavo; katalikų vardu praneša kun. Augustaitis, jog dalyvaus. Socialistai — V. Kapsukas — praneša, jog jie tuo tarpu nedalyvaus, bet galutinai neatsisako dalyvauti, tik reiksią nuodugniau jų organizacijose tą klausimą apsvarstyti.

Dr. J. Šliupas praneša, jog vidurinė sriovė sutiks duoti dvi vietas socialistams ir paskui, jei jie sutiks prisidėti. Taigi iš katalikų sriovės renkama — 6 ir iš vidurinės sriovės — 6.

Nutarta, kad socialistai turi galutinai pranešti apie savo dalyvavimą ar nedalyvavimą C. Komitete laike 3-jų sąvaičių.

Pertrauka 5-ioms min. pasitarimui.

Po pertraukai perskaitoma: **Nuo katalikų sriovės** — adv. J. S. Lopatto, K. Krušinskas, J. Miliauskas, V. Lukoševičius, kun. V. Bartuška ir kun. Pr. Augustaitis; **Nuo vidurinės sriovės** — Dr. J. Šliupas, R. Karuža, T. Paukštis, F. Živatkauskas, V. K. Račkauskas ir M. Šalčius; pirmieji du atsisakys iš komiteto, jei socialistai sutiks dalyvauti Centraliame Amerikos Lietuvių komitete. Perskaičius rekomendacijas, vienbalsiai užtvirtinta viršiaus surašytieji asmens, kaipo Centralinio Komiteto nariai.

Presos Komitetan rekomenduojama: **Iš Vidurinės sriovės** R. Karuža, Dr. Jankauskienė ir V. K. Račkauskas; **nuo katalikų pusės** — kun. B. Paukštis, kun. J. Miliauskas ir J. Kaupas. Tuo pačiu nutariama, kad Presos Kom. turi buti iš 6-šių narių, atšaukiant pirma buvusį nutarimą rinkti komitetą iš 5-kių ypatų. Rekomendacija užtvirtinta.

Komisija kreipimuisi į įtekmingus Amerikos žmones — palikti Centraliam Komitetui tokią komisiją pasirinkti.

Komisija nukeliavimui į Washingtoną delei Lietuvių Dienos — nutarta palikti tai Centraliam Komitetui.

Socialistų delegatų protesto, priduoto pirmoje sesijoje, klausime nutarta palikti jį ant stalo, nes nežinia, ar socialistai prisidės prie bendro darbo, ar ne.

Įnešta ir nutarta, kad, užbėgimui už akių nelegalizuotam aukų rinkimui Lietuvių Dienos laike be Centralio Komiteto paliudijimo, bus pasirupinta įgyti Suv. Valstijų valdžios protekciją.

Jei socialistai sutiks dalyvauti C. Komitete, tai jiems bus pavesta 1 ar 2 vietos Presos Komitete, padarant tuomi 7 ar 8 vietas Komitete.

Perskaityta Antrosios sesijos protokolas ir priimtas su keliais pataisymais.

Susirinkimas uždaryta 7:15 val. vakare.

Pirm. — **J. S. Lopatto,**
Sek. — **J. B. Kaupas,**
Sek. — **V. K. Račkauskas.**

AMERIKOS LIETUVIŲ CENTRALIS KOMITETAS.

Tuojaus po uždarymui suvažiavimo toje pačioje vietoje įvyko Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto posėdis, kuriame paskirstyta vietos sekančiai:

Pirm. — adv. J. S. Lopatto, 47 Bennett Bldg., Wilkes-Barre, Pa.

I Vice-Pirm. — kun. Dr. V. Bartuška, Mt. Carmel, Pa.

II Vice-Pirm. — Fr. Živatkauskas, 110 W. Market St., Scranton, Pa.

I Sekr. — kun. Dr. P. Augustaitis, Box 204, Girardville, Pa.

II Sekr. — M. Šalčius, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.

III Sekr. — V. K. Račkauskas, 307 W. 30th street, New York, N. Y.

Iždininkas — V. Lukoševičius, 322 Sunbury Ave., Minersville, Pa.

I iždo globėjas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.

II iždo globėjas — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.

I komiteto narys — K. Krušinskas, 50 Ten-Eyck St., Brooklyn, N. Y.

II Kom. narys — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

III Komiteto narys — J. Miliauskas, c. o. Politania Bank, Pittsburgh, Pa.

Centralinio Komiteto pirmojo posėdžio nutarimai bus paskelbti sekančios sąvaitės laikraščiuose.

Centr. Kom. I-jo posėdžio sek.,
V. K. Račkauskas.

Už pagarsinimus nei redakcia, nei administracija neatsako. Skaitytojai patįs turite save saboti ir jokiems daug žadaniems už maža pinigų apgarsinaus netikėti ir pinigų nesiųsti epersitikrinus jųjų žadamais aiktais. Dažniausia tokie skelimai esti tik pigi apgavystė ir negudrių žmonių pinigų vilojimas.

KORESPONDENCIJOS

SHENANDOAH, PA.

Naujas St. Šimkaus muilo burbulas.

Manau bus indomu lietuvių visuomenei žinoti ką veikia p. St. Šimkus, pergalėjęs Bulotą lygiai kaip tas Krylovo "moska" dramblį. Pats save išmušęs ir iš klerikalų partijos, dabar liko bepartyviškiausiu, tarsi kokiu draugijiniu išmata. Kad nepasilikus apjuoktam ir visų užmirštam, musų Stasys pradeda budavoti Babelio bokštą.

Rugpiučio 6 d. musų "Stoeselį" aplankė p. Karuža. Besilavindami strategijos šachmatais, apkalbėjo "tautos" reikalus. Mat Karuža pervažiavo visą Lietuvą ir jau žinąs kaip reikia eiti Portarturą paimti. Taigi ant ryt sušaukia bankierius, smuklininkus, aptiekorius ir kitokius biznierius ir p. Staselis aiškina, kad Amerikoje nėra nei vienos "geros srovės," nei fondo, kurie rupintųsi tautos likimu, nes visos srovės esą partyviškos, todėl reikia sutvert naują draugiją "tikrų Lietuvos gaivintojų."

Rugpiučio 7 d. St. Šimkus Nemuniečių (aristokratų) kliube skaito konstitucijos projektą iš 12 paragrafų. Konstituciją kliubas priima ir "bepartyviškiausioji" draugija jau gatava.

Rugp. 13 d. hotelin pakviečiama da keli nauji biznieriai, tarp tų ir kun. Pautienius. Šimkus vėl skaito savo konstitucijos projektą. Susikerta su J. Vilkeliu už vieną konstitucijos paragrafą, butent: "šioji draugija neįneina į jokią Amerikoje apsireiškusių sroivų" — vadinsis "Draugija Atgaivinimui Lietuvos" ir surinktus pinigus siųsianti tiesiog Lietuvon — tik kam tai jau Dievai žino, nes Babelio bokšto statytojai matomai nesupranta ką katras jų kalba. Sako: Jeigu kokios dvi srovės sueina į koaliciją, tai ir D. A. L. prisideda prie jų ir klauso jos (koalicijos) direktorių. (Šimkus aiškina, kad turės susivienyt katalikai su tautininkais — ir tas pas jį nesivadina partyviškumu.) Jis aiškina, kad aukas reikia siųsti Lietuvon Centr. Komitetui, butent L. Draugijai nuo karės nukentėjusiems šelpti. Ir tas, jo nuomone, turi buti D. A. L. įstatymu. J. Vilkelis aiškina, kad tokio įstatymo negalima daryti nežinant kaip ilgai gal gyvuoti ir veikti Centralinis Komitetas. Jeigu Lietuvoje atsirastų kompetentiškesnių įstaigų Lietuvai atstatydinti, tai pagal priimto siulomo įstatymo draugija savo surinktų pinigų negalėtų kam kitam siųsti, kaip tik L. Dr-jai nukentėjusiems šelpti. Šimkus spiriasi, kad jo siulomas įstatymas butų užgirtas, "idant uždarius burnas visiems tiems, kurie gali kelti triukšmą." Pirmininkas nori leisti Šimkaus brukamą paragrafą nubalsavivimui. J. Vilkelis daro pataisymą, kad: "pinigai bus siunčiami tam komitetui ar įstaigai, kurie pasirodys teisingiausiai šelpia visus nukentėjusius ir vargdienius." Šimkui "vargdieniai" įduria širdin, pradeda šaukti: "Vargdieniai, vargdieniai, vargdieniai! — Mes ir be vargdienių turime ką veikti. Mums reikės plačiau užsiimti... Tamista esi socialistas!..." "Taip, aš esu socialistas!— atsako J. Vilkelis, "bet čia eina apie šelpimo reikalą, o ne apie socialistus." A. Yuškevičius: — Vilkelis nėra jokiu socialistų atstovu, todėl čia ne vieta klausinėti, kas kuo yra." Da tulas parapijos komitetas bando aiškinti, kad minėjimas "vargdienių" musų tautai daro sarmatą, delto tas pataisymas konstitucijon neturįs įneiti. Pirmininkas leidžia balsavimą. Šimkaus įstatymas priimta be pataisymo.

Nemanau aiškinti, kas jau yra visiems gana aišku t. y., kaip bepartyviška kun. Alšausko ir M. Yčo kontroliuojama Lietuvių Draugija nuo karės nukentėjusiems šelpti, vien noriu pasakyti, kad tie musų "bepartyviškieji" matomai musų visuomenės dalykų nežino. Juk jeigu nors Bulotos su Šimkum debatai jiems butų žinomi, jie žinotų kaip "plačiai" ir keno naudai veikia tas Centralinis Komitetas ir L. D. nuk. nuo karės šelpti.

Pagalios kam reikalingas tas iš eilės jau penktas fondas aukoms rinkti. Kun. Milukas su savo šalininkais suorganizavo savotišką fondą, musų Šimkus — vėl savotišką. Ir tie žmonės drįsta sakyti, kad jie bepartyviški ir visuomenės bendro darbo nebeardą.

Man rodosi tik žmonės ignorantai ar blogais tikslais negali pasitenkinti esančiais fondais, ypač L. Šelpimo Fondu ir tveria naujus fondus.

P-as Šimkus nesiklausęs Amerikos lietuvių visuomenės, nesiklausęs net jokios gyvuojančių draugijų, niekeno neįgaliotas tveria fondą, o tuli "bepartyviškumo" apsvaiginti asmens pritaria ir padeda dirbti tokius kvailus ir bergždžius darbus. Jeigu norima biznieriam sueiti, kad padarius sau pokilį, tai juk negali savo privatiškumo dangstyt visuomenės reikalais ir varde tos visuomenės pusti muilinius burbulus oran ir jų vilingą spalva džiaugties kaip maži vaikai. Iš musų Shenandoah'riškių "aristokratų" turbut tik kun. Pautienius pasirodė išmanančiu, nes nuo tokių muilinių burbulų putimo atsisakė, šiaip gi visi kiti, kurių nenoriu čia kol-kas įvardinti, Šimkaus sumanymą paskaito rimtu sumanymu. Toks jų supratimas parodo tik jų rimtumą.

Korespndentas.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvos Šelpimo Komitetas.

Dėlei palikimo Lawrenco lietuvių draugijų bendrame komitete Lietuvai šelpti A. L. Sandaros kuopos atstovų, iš komiteto atsisakė šventos Onos, Birutės ir Lietuvos Sunų draugijų atstovai. Komitetas atsirado pakrikimo padėjime. Kaip esu rašęs, komitetas turi surinkęs virš tukstančio dolerių, kasininkas pinigų nesiunčia. Dabar gi pasirodo, kaip jau ir "Keleivyje" buvo pranešta, kad pusę surinktų pinigų išsiuntė. Kita pusė (didesnė) da neišsiųsta.

Komitetas turi but perorganizuotas, jeigu norima kas-nors veikti. Šitaip, kaip dabar yra negali palikti. Kasininka fondo privalo ir antra surinktų pinigų pusė išsiųsti, kitaip komitetas nustoja teisės varde Lawrence'o lietuvių draugijų veikti.

Kitaip sako faktai.

"Laisvės" 65 numeryje M. M. Našlaitis rašo apie atsibuvusį 29 liepos ant socialistų kempės L. Š. F. pikniką. Ar nepatyręs dalyko, ar tyčia iškraipo faktus, bet p. Našlaitis visgi storai meluoja, sakydamas, kad žmonių buvo mažai delto, kad piknikas buvo ant socialistų kempės, o katalikai nenorėjo ten važiuoti. Pirmiausiai reikia pasakyt, kad žmonių negalėjo buti **mažai, jeigu gryno pelno** piknikas davė **$79.99.** Tie pinigai padaryta ne iš pardavinėjimo svaigalų, nes socialistų kempėje jokių svaiginančių gėrimų nedaleistina vartoti. Taipgi jokių lioterijų piknike nebuvo, o pelno yra arti aštuoniosdešimt dolerių. Vadinas turėjo but nemažai žmonių, kad už įžangos tikietus ir užkandžius bei sodę tiek įneit galėjo. Antra Lawrence'o katalikai, gal kai niekur kitur, su socialistais geriausiuose santikiuose, ką liudija faktas, jog kasnedėldienis susivažiuoja liuosą laiką praleisti ant soc. kempės su visom savo šeimynom didžiausi katalikų buriai ir grįžta namo sveiki ir patenkinti.

Našlaičiui, kaipo Lawrence'o gyventojui šie faktai turėtų but žinomi, jei kitaip kalba, tai kalba prieš gyvus faktus.

Tarptautinis piknikas.

Rugsėjo 9 ir 10 dienomis Maple Parke bus tarptautinis socialistų piknikas. Laike pikniko kalbės drg. Dan White, soc. part. kandidatas į Mass. valst. gubernatorius. Taipgi bus ir kitų tautų kalbėtojai. Tikimasi, kad žmonių susivažiuos iš visų aplinkinių miestų. Lietuviams ypač piliečiams darbininkams, patartina taipgi buti, kad girdėti prakalbas, kurios taip svarbios musų kovoje už geresnę ateitį.

V. Žilionis.

LIVERMORE FALLS, ME.

Šitas miestelis guli ant Andrascoggin upės kranto ir jungiasi su Chisholnin. Apgyventas daugiausia atėjusiais iš Kanados francuzais; antrą vietą po francuzų užima slavai. Lietuvių yra tik vienas. Yra keturios dirbtuvės. Pirmutinę vietą užima International Paper Co. popieros dirbtuvė. Paskui eina geležies liejykla, medžio išdirbystė ir pirštinių dirbtuvė.

Žmonės čia tamsūs, už tai tokiam mažam miestelyje užsilaiko keturios bažnyčios ir penkios karčemos.

Šiuom laiku, kaip visur, taip ir čia stinga darbininkų, ypač prie prasto darbo

F. K.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Sveikas gyvas, Maike! Senai jau tavęs nemačiau, o čia yra daug svarbių reikalų apkalbėt.

— Taip, tėve, artinasi prezidento rinkimai, o tu turbut da nežinai už katrą partiją balsuot.

— Vaike, už kokią aš partiją balsuosiu, tai ne tavo biznis. Aš noriu su tavim pasikalbėti apie seną krajų. Kaip aš girdžiu iš gazietų ir iš žmonių kalbų, tai po vainos musų senas kontras bus fry. Taigi aš noriu, kad tu, vaike, man išvirožytum, ar Lietuva turės savo karalių, ar prezidentą?

— To, tėve, šiandien da niekas negali pasakyti, nes da negalima žinoti, kaip aplinkybės susidės.

— Na, o kaip tu, Maike, mislini: kas butų musų tautai geriau, ar karalius, ar prezidentas?

— Žinoma, kad prezidentas.

— O aš tam priešingas, vaike. Aš tau galiu prirodyt, kad karalius butų daug geriau. Tautai didesnė garbė, kada ji turi savo karalių. Karalius ir sostą turi, ir karuną ant galvos laiko i ršoblę nešioja. Tuo tarpu gi prezidentas yra visai paprastas žmogus.

— Karuna, sostas ir kardas, tai labai mažos vertės rakandai, tėve. Tai yra senovės liekanos ir jokios garbės tautai jos nesuteikia. Tokiais daiktais protingi žmonės piktinasi, bet ne gerisi. Be to, karalius kartais gali pasitaikyt visai kvailas žmogus ir nemokėt vesti valstybės reikalų; arba vėl gali pasitaikyt labai žiaurus žmogus ir vėl šalis turės kentėt, pakol jis viešpataus. Todėl šios gadynės žmonės karalių visai nenori. Žmonės atrado, kad daug geriau yra išsirinkti šalies viršininką tik paskirtam laikui. Jeigu jisai veda šalies reikalus gerai, jį galima išrinkti antru ir trečiu kartu. Jeigu jis netikęs, žmonės išsirenka kitą.

— Taip, vaike, negerai. Tankiai renkant, kartais gali įsisprausti koks šliuptarnis.

— Tokiuose dalykuose, tėve, tikėjimo paprastai niekas nežiuri.

— Na, gerai, vaike, o kaip tu mislini, kas geriausia tiktų į Lietuvos prezidentus?

— O kaip tu, tėve, apie tai manai?

— Aš, vaike, už save balsuočiau.

— O ką tu darytum, jei tave išrinktų prezidentu?

— Aš nieko nedaryčiau, tik kitus kamandavočiau. Ir tu, vaike, tada turėtum prieš mane kepurę nusiimti ir rankon man pabučiuoti. Kun. Alšauską aš paskirčiau policijos viršininku, tai į du mėnesiu neliktų nė vieno bedievio. Visus šliuptarnius išvarytume kur pipirai auga. Suorganizuočiau didžiausį vaiską ir apskelbčiau žydams vainą. Į metus laiko nei vieno parko neliktų Lietuvoj. Tada pradėtume tautišką biznį varyt: pastatytume Vilniuje didžiausį bravorą ir pradėtume varyti tikrą ruginį spiritą. Yčą paskirčiau ambasadorium prie popiežiaus, o Karužą duočiau jam už lekajų. Gabriui duočiau kokio-nors pisoriaus pleisą, o Širvydą su Balučiu paskirčiau dvorninkais. Kiekvienam duočiau tautišką darbą pagal užsitarnavimą. Ir tu matytum, vaike, kaip musų Lietuva pakiltų svetimtaučių akise!

— Gali but, kad tu, tėve, taip ir padarytum, kaip sakai. Tik laimė, kad Lietuvos prezidentu tu niekad nebusi. Užteks tau ir vyčių generolo "čino."

Lietuvių Socialistų Suvažiavimas.

Rugsėjo 1 d. Chicagoje įvyko Lietuvių Socialistų Sąjungos 9-tasai suvažiavimas. Delegatų pribuvo netoli 70. Nutarta įsteigti nuolatinį agitacijos fondą. "Naujosios Gadynės" redaktorius drg. Grigaitis rezignavo. Pirmasis "Kovos" redaktorius drg. Vidikas taip-pat rezignavo. Viskas pasiliko ant d. Kapsuko rankų.

Plačiau parašysime sekančiam numeryje.

STREIKAS MANCHESTERYJE.

Manchesteryje, N. H., Mc Elwaino čeverykų dirbtuvėje sustreikavo andai odos kirpikai, nes dirbtuvė numušusi jiems $2 algos sąvaitei.

Nauja partija Meksikoj.

Laikraščiai rašo, kad Meksikoj susitvėrė nauja nacionalistų partija, kuri pasivadino "Legalista" ir kurios uždaviniu dabartiniu laiku esą remti Carranzą.

Šelpimo Stovis Lietuvoje.

Užėmus vokiečiams Lietuvą, buvo ten dvi generalini draugiji: (1) Šelpimo nukentėjusiems del karės Komitetas, kurio vedėjais yra p. Smetona ir kun. Dogelis, ir (2) Piliečių Komitetas, kuris susidedąs iš 24 visų Lietuvos tautų atstovų, tarp kurių tečiau didžiuma narių ir visi vadovai — lenkai. Šiuodu Komitetu buvo pasilikusiu dar iš rusų laikų, buvo rusų užtvirtintu, ir vokiečių vyriausybė kol-kas juodu toleravo. Vokiečių vyriausybė vienok pačioje pradžioje apreiškė, kad ji visas siunčiamas į Lietuvą aukas norinti kontroliuoti maž daug taip, kad su jos žinia ir per ją eitų šelpimo draugijoms pinigai, kad su jos žinia ir jos nurodymu butų perkami už tuos pinigus kiek galint Vokietijos užsieniuose valgomieji daiktai ir paskui lietuvių ir kt. atstovų, kaip va burgomistrų, parapijose kunigų, draug su vyriausybės atstovais, kad tie daiktai žmonėms dalinami.

Paskui, vokiečių vyriausybė Piliečių Komitetą iš dvidešimts keturių, kaipo generalinį komitetą, Vilniaus ir Kauno gubernijom, panaikino, pakeisdama jį tik keturiais žmonėmis: vienas lenkas, vienas lietuvis, vienas gudas (bielorusas) ir vienas žydas, ir pavesdama jam, tam naujam komitetui, nebe visą Kauno ir Vilniaus gub., o tiktai Vilniaus miestą.

Veikiai atėjo eilė ir šelpimo komitetams. Tiesa, šelpimo komitetai nepanaikinti, bet jų darbas lokalizuotas. Vilniaus komitetas gali veikti tik Vilniuje, Kauno Kaune, Šiaulių Šiauliuose, Lydos Lydoje, kas daugiausia, kiekvienas savo — Vilniaus, Suvalkų, Žemaičių ir Lydos apygardose.

Tokiu budu, musų šelpimo draugijos Lietuvoj išblaškytos. Susižinoti jos, žinoma, susižino, bet viešas susižinojimas yra užgintas ir todėl yra sunkus. Kiek turėjo da pinigų iš rusų laikų, tai tais ir gynėsi.

Lenkai, kaip žinoma, turi savo generalinį komitetą Šveicarų Vevey, kuriam vadovauja lenkų mecenasai Sienkievičius, Paderewskis ir t. t. Ten plaukia visos aukos ir visos jų rinkliavos. Sena nuomone, lenkais daugumas suprasdavo ir lietuvius. Lenkai tai jautė ir, bijodami, kad lietuviai neimtų šaukti pašalpos į pasaulį, patįs nuo savęs, žadėjo siųsti per Piliečių Komitetą Lietuvos vargšams po 50,000 frankų kas mėnuo. Kaip žadėjo, taip nuo rugpiučio mėnesio pereitų metų ir siuntė ir iki dabar siunčia. Iš tų pinigų lietuviškai kalbančiosios visuomenės reikalams buvo skirta tik vienas trečdalis. Kaip žinia, vienok, Lenkų Vilniaus Komitetas lietuviams nieko nedavė, pamatuodamas tuo, kad reikalaujant pašalpos lietuviai gali tiesiai kreiptis į jų Komitetą. Turėdama 50,000 frankų iš Vevey, be to, gaudama dar daugelį tiesių aukų, Lietuvos lenkų saujalė vartė diktokais pinigais. Lietuviai pradėjo Lietuvos lenkų Komitetą kaltinti, kad jis vien tik savuosius, t. y. lenkus, šelpia, nors pinigai yra skiriami visiems šalies gyventojams, bet dar už tuos, surinktus badaujančių pašalpai, pinigus steigia Lietuvoje lenkiškas mokyklas, lenkiškas prieglaudas ir t. t., kurios turi aiškų tikslą lietuvius lenkinti.

"N. L."

Platformos.

Vienas gabiausiųjų socialistiškų Amerikos publicistų, Chas. E. Russell, senomsioms kapitalistų partijoms rengianties prie šiųmetinių prezidento rinkimų, socialistiškame dienraštyje "The New York Call" parašė keturis straipsnelius, charakterizuojančius keturias stambiųjų Amerikos politikos partijas. Supažindinsime "Keleivio" skaitytojus bent su dviejų stambiausiųjų Amerikos partijų platformomis.

REPUBLIKONAI.

Niekingi, pagailos verti humoristai, tie, kurie kas keturi metai budavoja mums naują politišką platformą, dabartiniu laiku iki ausų paskendę savo darbe, nes rinkimai čia jau po šonu. Pastaromis dienomis turėjau progą buti tarpe tų žmonių, todėl galiu viešai užreikšti, kad šių metų tųjų dailininkų pažadai del sudėstymo platformos negirdėtinai puikiai išrodys. Ir jeigu kas-nors be tų tvėrikų skaito politiškas platformas, tai šiais metais da sykį gali įsitikinti, kad musų šalis viršija visas pasaulio šalis komiškos literaturos produktavime.

Panašiai galima sakyti apie visas be išėmimo musų politikos partijas. Pradėsime nuo republikonų partijos platformos. Šiuo žvilgsniu geriausi žinovai užtikrino mane, kad republikonų platforma šiemet turėsianti daug naujų kukučių ir įgysianti pagarbą pas geriausius politikus. Kaip pamatuota tokia lukestis parodo, kad ir šie keli punktai pripažinti už "neišgriaujamą" tiesą.

Demokratų nekompetentiškumas! Štai didžiausias obalsis, ypač kad atpieštas labai vaizdžiomis parvomis. Netikęs demokratų šeimininkavimas atgabeno kraštui nupuolimą ir gėdos raudoniu apdengia veidą kiekvieno tikro amerikono. Šalies reikalai, tautos interesai niekad nebuvo taip blogai vedami. Kiekviename valdžios departamente, kiekviename valdiškos veikmės skyriuje nesimato nieko kito, kaip tik suirutė, betvarkė, choasas ir bespėkė pastanga.

Tai stiprus argumentas ir jis privaląs atnešti naudos republikonams.

Tarifa! Tai senas arkliukas, kurį šiemet irgi galima bus jodinti, kad išrodžius visą netikumą demokratų politikos.

Toji paika ir neišmintinga demokratų tarifinė politika, liepianti jiems atsisakyti nuo paveldėtinos rubežių apsaugos pozicijos, kuri leido kraštui taip gražiai išsivystyti, atgabeno mums visą kruvą nelaimių. Sunaikino verteivystę, sustabdė šešternes musų pramonijos, pripildė miestų gatves tukstančiais darbščių darbininkų, atimant iš jų darbą ir paliekant skurdo nasrams. Iš tos tamsios skradžios musų pramoniją dalinai išgelbėjo tik mums laimingas europinės karės atsitikimas. Bet kada pasibaigs karė, ant musų nukris pasibaisėtiniausia katastrofa, kurią prašalint bus galima vien tik atidavus valdžią į republikonų rankas ir sugrįžus prie senų Amerikos pramonijai muitinės apsaugos principų.

Farmeriai! Jiems išparodysime, kad žemos farmerių produktų kainos yra pasekme demokratinės tarifos, kuri taip apsilpnino visą šalį, kad nieks negali daug ko pirkti, o tuo tarpu farmų produktus pastatė ant listo prekių, liuosų nuo miesto lygmėj su asafetyda bei alumu. Visa tai išrodžius galima tikėties republikonų partijai balsų nuo farmerių, ir galima butų laukt tikro laimėjimo, jeigu tik republikonų platformą farmeriai skaitytų.

Demokratų paikumas galima bus spirginti ant liuosos ugnies iki visai neišdegs.

Tas pat su karės mokesčiais, kurių didumas nugąsdinti gali net ir aptiekorių.

Pragyvenimo brangumas! O, šis klausimas labai patogus demokratų politikai apjuokti, nesa jie žadėjo ir pranašavo, jog panaikindami augštus muitus ant įvežamų prekių panaikins pragyvenimo brangumą, tuo tarpu nieko panašaus neatsitiko. Pašaipa tai geras kovoj ginklas.

Užsieninė politika! Demokratų administracija už savo užsieninę politiką busianti stačiai apipilta smugiais. Buvo tai politika nepajiegianti Amerikos piliečiams užtikrinti pridėrančios globos ir teisių. Republikonai vokiečių apgyventuose apskričiuose meluos nuo ryto ligi vakaro. Daugiausiai tečiaus baugins prižadėdami užgriebti Meksiką.

Prisirengimas! Šį klausimą reikia stumti iki galutinų rubežių, kaltinant demokratus, kad nesirupino apginti savo šalį ir tautą.

Pasmerksime vaikų darbą fabrikose, tik neperdaug, nes aštrus smerkimas galėtų pagaminti perdaug rugšties. Pareikalausime prekybos laivyno padidinimo. Klausimas gamtinių turtų apsaugojimo reikia imti labai atsargiai; čia lazda turi du galu.

Tik viename klausime republikonų partijos lyderiai negal susitaikyt, tai tas, ar pradėt atakas prieš La Follettą už jo reikalavimą panaikinti kapitalistų sauvalės privilegiją. Mat tuli tų lyderių aiškina, kad negalima spardyt darbininkų, nes su jų spėka šiaip ar kitaip prisieina skaityties. Priešingi tai nuomonei argumentuoja, kad darbininkus galima taip "sufiksyt" pažadėjimu jiems valstybinės apdraudos, kad La Folletto radikalizmas lengva bus nuveikti ir darbininkams išparodyt jo kenksmingumas.

Kaikurie republikonų partijos autoritetai norėtų apkaltinti demokratus už neištesėjimą duotų prižadėjimų, bet jie taipgi iškalno rengiasi prie melavimo. Mat tuli jų nurodo, kad negalima tų argumentų pavartoti politikos kovoj, nes tokie argumentai labai pavojingi abiem pusėm.

Tai šitokia maždaug šiametinė republikonų platforma ar jos pataisymai. Tai tokiais "išmintingais" ir "giliais" argumentais republikonai tikisi užkariausią sau valdžią.

Kitame straipsnyje matysime demokratų argumentus ir sulyginę juos su republikonų argumentais matysime, katrie tų ponų daugiau tinka valdyt visuomenę ir tvarkyt jos gyvenimo reikalus.

SAKO, "BREMENAS" SUGAUTAS.

Buvo skelbiama, kad paskui "Deutschlando" ateina Amerikon antras vokiečių submarinas — "Bremen." Bet jo kaip nėra, taip nėra. Amerikonai jau liovėsi jo ir laukę. Dabar sakoma, kad "Bremeną" anglai sugavo.

So. Bostono Sandariečių Prakalbos.

Pereitos nedėlios vakare Lietuvių svetainėje įvyko tautininkų Sandaros prakalbos. Žmonių buvo pilna salė. Kalbėtojai buvo net trįs: S. Vitaitis, Z. Jankauskas ir Martus. Pertraukoj puikiai sudainavo "Gabijos" choras.

Šios prakalbos mums aiškiai parodė, kokiais budais tautininkai skleidžia buk tai "sandarą" tarpe lietuvių. Apie pirmutinį kalbėtoją (Vitaitį) negalima nieko blogo pasakyti. Jis trumpai kalbėjo, ragindamas publiką aukauti Aut. Fondui, nes, girdi, išgavimui Lietuvai laisvės daug pinigų reikalinga. Žodžiu, jis nieko ypatingo nepasakė, bet visgi kalbėjo švariai. Visai ką kitą reikia pasakyti apie anttrą kalbėtoją — Lawrenco plikajį Jankauską. Jis išpradžios pradėjo iš "augšto" pasakoti apie "žmoniją," vartojo "augštus" žodžius ir tokius nevykusius sakinius, kad klausant negalima buvo suprasti, ką jis nori pasakyti. Atkalbėjęs savo paprastą išmoktą "oraciją," prieėjo prie sriovių. Pirmiausia griebėsi už katalikų. Nors tose prakalbose buvo didžiuma laisvų žmonių, vienok Jankauskas visą pusę valandos kankinosi nurodinėdamas, kam tenka lietuvių pinigais pastatytos bažnyčios. Kad lietuvių bažnyčios patenka airiams, tai jau ir maži vaikai žino, o jis kalba kaip apie kokį naujausį dalyką.

Nuo katalikų perėjo prie socialistų. Pirmiausia pasisakė pritariąs socializmui ir "labai gerbiąs" tą prakilnų mokslą, tečiaus jis netikįs į "lietuviškų socialistų" taktiką. (Jeigu taip, tai kodel Jank. nepriklauso į anglų soc. partiją? Ar čia ne veidmainystė? Rp.) Na, ir nurodo tą liet. soc. "netikusią" taktiką. Girdi: "Musu socialistai nesirupina apie lietuvių visuomenę, bet apie žydus, vokiečius" ir t.t.

Čia kalbėtojas, rodėsi, jau ir užbaigė apie socialistus, pradėjo aiškint, kas yra ta "Sandara" ir štai kokį pavyzdį duoda: "Kaip matot, pas mus yra trįs sriovės. Žiurėkit, vienoj šalij salės yra viena sriovė—katalikai; kitoj šalij — kita sriovė—socialistai, o šitas ve tuščias takas viduryj (rodo pirštu), tai yra vidurinė sriovė arba tautininkų Sandara." (Teisybė!) Pradėjus jam nė-šį, nė-tą kalbėti, pirmininkas pakiša jam kaž-ką parašęs ant popierėlės. Jankauskas pažiurėjo ant korčiukės, norėjo ką-tai pradėt kalbėti, bet nepagauna minties; žioptelėjo, tylėdamas pradėjo rankomis svaidyt, rodos, kad ore muses gaudo ir meta į žemę. Publikoj kįla juokas ir pliauškimas. Tik staiga, lyg kad dvasia šventa jam butų įkvėpus, sušuko: "Aha, grįžšim prie socialistų!" (Rodosi, lyg kad pirmininkas butų ant korčiukės paraginęs "patarkuoti" socialistus, nes taip umai įvyko permaina. Rp.) Na, ir kad pradės jis meluoti ir šmeižti socialistus! Girdi: "Jau 12 metų, kaip Sąjunga gyvuoja, o ką ji gero žmonėms padarė? Nieko! Prie Sąjungos nėra nė vieno piliečio — visi 'grinoriai'." Čia jis taip įsikarščiavo, kad jau ir pats nežinojo, kur esąs. Norėjo stvertis sau už plaukų, bet kadangi jų nėra, tai tik grabšt nagais už plikės... Pradėjo kraipytis, laužytis ir drožė kumščia stalan. Publikoj pasigirdo juokai, švilpimai, juokingi išsitarimai, kas ir privertė tą "kalbėtoją" neužbaigus kalbos bėgti pasikavoti.

Čia reikia patėmyti, kad kada tik tas šmeižikas išsitaria šlykštesnį žodį apie socialistus, tai "At." bend. šėrininkai, vietiniai sandariečiai, juokiasi ir pliauškia iš džiaugsmo.

Užbaigus minėtam "oratoriui" kalbą, keliatas ypatų prašė balso, bet pirmininkas atsisakė duot. Matyt, tautininkai pabijojo, kad akyvaizdoje publikos teisybė ir faktai nesumuštų jų kalbėtojų. Ir kada pirmininkas vietoj duot balsą, pasakė, kad eis rinkt pinigų Sandaros kuopai, tai veik visi žmonės sukilo ir pradėjo eit iš svetainės.

Paskui pirm. da perstatė trečią kalbėtoją — Martų, bet jau nebuvo kam jo klausyti, pasiliko tik apie 30 ypatų. Net ir patįs rimtesni tautininkai išėję iš svetainės piktinosi savo kalbėtojum. Prie Sandaros nemačiau nė vieno prisirašant.

Tai šitaip tautininkai platina "Sandarą" tarpe lietuvių!

Reporteris.

Iš Petrogrado kraustys visus pavargėlius.

"Naujoji Lietuva" rašo:

"Valdžia rengiasi iš Petrapilio iškraustyti visus pašalpos reikalingus pabėgėlius. Tą klausimą svarstė ir Miestų Sąjungos Petrapilio Skyriaus Komitetas. Jis pripažino, kad del šito iškraustymo daugiausia nukentės tie, kuriuos karė ir taip labiausia nuskriaudė; kad valdžia šita priemone nepasieks savo tikslo, nes tokių, kurie naudojasi pašalpa ir kuriuos, vadinasi, galima bus iškraustyti, iš 100 tukstančių pabėgėlių bus tik apie 39 tukst., o kai reikės juos kraustyti, tai ir šitas skaitmuo sumažės: daug kas atsisakys nuo pašalpos, by tik nesidanginti vėl dievai žino kur, jeigu gi priverstinai išveš pabėgėlių šeimynas, tai nemaža vyrų, palikę darbą, važiuos su saviškiais, o tai jau ir valstybei nenaudinga. Be to, Komitetas nurodė, jog, nors ir visus pabėgėlius iškrausčius, maisto nedateklius Petrapily neišnyks, nes čia kalta visa miesto ukio tvarka. Todėl Komitetas prieš šitą priemonę griežtai protestuoja. Taip mano ir tautinės organizacijos.

(Cenzuros išbraukta.)

ministerija pasižadėjo netrukus nurodyti, į kokias gubernijas pabėgėlius galima bus vežti."

KIEK RUSAI APIPLĖŠĖ PRUSŲ LIETUVĄ.

"Dabarties" žiniomis, Prusų Rytuose esą sunaikinta 24 miestai, apie 600 kaimų, 300 dvarų. Esą sugriauta ar pagadinta 3400 trobų. Užmušta ar sunkiai sužeista 2000 žmonių. Rusuosna esą ištremta 10700 žmonių. Iš laukininkų rusai rekvizavę 135,000 arklių, 250,000 galvijų, 200,000 kiaulių, 500,000 avių, 10,000 ožkų, 600,000 vištų ir 50,000 žąsų.

AUKOS KUN. MOCKAUS BYLAI.

Kun. Mockaus bylai vesti Amsterdamo Lietuvos Sunų Draugijos nariai ir pašaliniai žmonės suaukavo $5.00. Aukavo: L. Kimontas, A. Sagaitis, J. Meigi, J. Stankevičia, M. Kimantienė, F. Naumavičiutė — po 50c.; J. Vaikasas 40 c.; M. Jančiulis, K. Ginaitis, J. Richert, R. Chokble, A. Nortman, P. Ruminienė — po 25c.; K. Karpauskas 10c. Viso $5.00.

L. Kimant.

IŠ AMERIKOS.

GELEŽINKELIŲ STREIKO NEBUS.

Geležinkelių streiko, bent šiuom tarpu, nebus. Kongresas priėmė Adamsono bilių, kad geležinkelių kompanijos privalo duoti savo darbininkams 8-valandų darbo dieną, bet mokėti už 10 valandų. Praėjusį nedėldienį prezidentas po tuo biliu pasirašė ir jis virto įstatymu. Kad geležinkelių kompanijos tečiaus nedarytų užmetimo, kad šis bilius nesvarbus, nes nedėlioje padėtas prezidento parašas, Wilsonas pasirašys po juom antru kartu paprastoj darbo dienoj.

Priėmus kongresui šitą bilių, geležinkelių streikas, kuris turėjo prasidėti ant Labor Day ir katram butų dalyvavę 400,000 žmonių, tuojaus likos atšauktas.

Tečiaus šitas bilius įneina galėn tiktai nuo naujų metų ir iki to laiko daug kas gali atsitikti. Geležinkelių darbininkų Brolijos vyriausybė sako, kad jeigu kompanijos su vyriausiojo teismo (Supreme Court) pagalba pasakytų, kad toks įstatymas yra priešingas šalies konstitucijai ir atsisakytų duoti darbininkams 8-val. darbo dieną, tai streikas bus neišvengtinas. Tuo tarpu vienok streikas yra atšauktas ir darbininkai žiurės, ką darys geležinkelių karaliai.

Reikia da pasakyti, kad šį streiką politiškos partijos rado geriausiu įrankiu savo agitacijai. Demokratai dabar su savo Wilsonu giriasi, kad vien tik ačiu jiems šalis likos išgelbėta nuo streiko, kuris butų suparaližiavęs visą pramonę ir gyvenimą, todel, girdi, ateinančiais prezidento rinkimais žmonės ir vėl turį balsuot už demokratų partiją. Tuo tarpu republikonai atakuoja demokratus, kad darbininkų kovą jie išnaudoją savo politikos tikslams. Jie vadina visą šitą judėjimą cirku ("sorkėmis"), kur Wilsonas pastatytas vyriausio klauno rolėj, kad patraukus į save visuomenės atydą. Todėl kongrese republikonai baisiai priešinosi 8-valandų biliui.

SUPIAUSTĖ POLICMANĄ.

Worcesteryje 2 rugsėjo buvo šitoks atsitikimas: apie 9:30 val. vakare į vieną saliuną įnėjo prisigėrus motelė ir atsistojus šalia [illegible] sušuko: "Tavęs [illegible] policija." Saliuninkas turbut nenorėdamas skandalo, tą vyrą tuojaus išvarė laukan. Kartu su juo išvarė da ir vieną lenką šalia jį stovėjusį. Policmanas išvarytąjį vyrą tuojaus pasitvėrė ir norėjo suimti dar ir tą lenką, kuris buvo niekuo nekaltas. Kaip tik policmanas pradėjo dėt jam ant rankų retėžį, prie policmano prisiartino švarku galvą užsidengęs nežinomas žmogus ir sušuko: "Paleisk tą žmogų, nes jis niekuo nekaltas!" Policmanas nepaklausė. Nežinomas žmogus tuomet drožė policmanui tris-kart peiliu, nuplėšė jam žvaigždę, ištraukė lazdą ir pabėgo. Pabėgo ir tas, katrą policmanas norėjo suimti. Pabėgusio vieton policija paskui suėmė kitą žmogų.

Tai tokios istorijos dedasi po Worcesterį.

And. Rustavičius.

STREIKAS PITTSFIELDE

Pereitos subatos rytą Pittsfielde (Mass.) sustreikavo General Electric Co. dirbtuvės darbininkai, kurių tenai yra į 6,000. Streikas kilo delto, kad kompanija neišpildė savo prižadėjimo pakelti algą.

NUSIŽUDĖ KATALIKŲ KUNIGAS.

Chicagoj 26 rugpiučio nusižudė katalikų kunigas Ignotas Tomazian. Jisai iššoko per viešbučio langą nuo šeštų lubų ir ant vietos užsimušė. Manoma, kad nusižudymo priežastimi buvo nesutikimai su parapijonais. Kaip daugelis katalikų kunigų, taip ir šitas turėjo su savo avelėmis didelių ginčų ir galų-gale žmonės jį iš parapijos išvijo. Jis klebonavo Albanyje, Minn. Išvarytas iš tenai, jis atvyko su savo gaspadine Chicagon ir apsigyveno hotelyje, kur ir pasidarė sau galą.

Lietuviškieji klerikalai turėtų pasiteirauti, ar tik nebus čia socialistų spauda kalta.

"FORDŽIULAJAUS" AUKOS EINA MAŽYN.

Šiomis dienomis Amerikos daktarų draugija paskelbė, kad šįmet per "Fordžiulajaus" (4 liepos) šventę Amerikoj išviso užmušta tik 30 žmonių, kuomet 1913 metuose per tą pačią šventę žuvo 466 žmonės. Nelaimės sumažėjo delto, kad pradėta drausti šaudymas iš revolverių ir kitokių pavojingų įrankių.

PERŠOVĖ PAČIĄ IR BURDINGIERIŲ.

Worcester, Mass.— Pereitoj pėtnyčioj čia buvo toks atsitikimas. Mateo Santoro parėjo iš darbo ir rado savo pačią su burdingierium. Nieko nelaukdamas Santoro griebė revolverį ir pradėjo juodu šaudyt. Pačiai sutriuškino viršugalvį, o burdingieriui peršovė krutinę. Abudu nuvežta ligonbutin ir abudu turbut mirs. Santoro areštuotas.

SKEBAI VAGIS.

J. Kasmauskas prisiuntė mums iš La Salle, Ill., iškarpą iš anglų laikraščio, kur rašoma, kad vežami ten cemento fabrikon iš Chicagos skebai ant geležinkelio stoties pavogė tulam Burnsui siutkeisį su dviem siutais ir $25 pinigų. Atvažiavus į vietą Burns išsiėmė varantus ir nuėjo su policija cemento fabrikon areštuoti vagių, bet šie pabėgo.

NEW YORKE VĖL KARŲ STREIKAS.

3,000 kunduktorių ir motormonų, dirbančių ant New Yorko augštutinių ir požeminių karų, nutarė tuojaus pertraukti darbą, jeigu kompanijos viršininkai atsisakys priimti unijos komitetą. Šitokį ultimatumą nutarta paduoti kompanijai 5 rugsėjo.

ABUDU ŽUVO DVIKOVOJ.

Alabamoj, netoli Furmah iestelio, susiginčijo du farmeriu, C. W. Smity ir Robert Hall. Kadangi kitaip negalėjo savo ginčo užbaigti, pasiėmė po šautuvą, išėjo ant kelio ir sustoję viens prieš kitą kartu šovė. Abudu krito negyvi.

JAPONAS NUNUODIJO VILLĄ.

Laikraščiai paskelbė, kad Meksikos revoliucijonierių vadas Villa mirė. Šita žinia jau patvirtinta kelis kartus ir, rodos, bus teisinga. Dabar laikraščiai rašo, kad Villą nunuodijęs japonas daktaras Nodko, kuris vietoj vaistų sutaisęs jam nuodų. Su kokiu tikslu tas japonas taip padarė, laikraščiai nesako.

"Keleivio" skaitytojams.

Kurių tik prenumerata pasibaigė, meldžiame atnaujinti, nes su sekančiu numeriu sustabdysime.

Su pagarba
"Kel." Administracija.

CLEVELANDO LAIKRAŠČIAI PABRANGO.

Clevelando anglų dienraščiai "Leader," "Plain Dealer," "News" ir "Press" pakėlė savo kainą dvigubai ir visur bus pardavinėjami jau po 2 centu. Tik pačiam mieste bus imama po 1 centą.

ATSIDARO GINKLŲ DIRBTUVĖ.

Rock Island, Ill.— Nedidelė Rock Island arsenalo dirbtuvė, kuri jau dvieji metai kaip stovi uždaryta, gavo iš Washingtono užsakymų ir šiomis dienomis ketina atsidaryti. Joje dirbs 600 mechanikų.

PRANEŠIMAS.

LSS. 60-toji kuopa išleido puikų sceniską M. Gorkio veikalą. Jis tinka lošti bile sriovei. Reikalaukit pas: **P. Šolomską,** 255 Broadway, So. Boston, Mass.

ATSKAITA

LIETUVOS ŠELPIMO FONDO FINANSŲ SEKRETORIAUS nuo liepos 1, iki rugpiučio 1, 1916

Liepos 1, 1916 balansas $8,222.94
Per aukų rinkėjus nuo Benld, Ill. lietuvių ir Gillespie, Ill. lietuvių $65.55 ir Lietuviškas Nepr. Kliubas aukavo $10.00, viso $75.55
Per D. Petrauską nuo LSS. 3 kp. prakalbų Cleveland, Ohio 64.94
Per "Naujienas" nuo svečių prakalbų, Waukegan, Ill. 142.55
Per J. Stočkų iš Stoughton, Mass. valstijos 146.15
Per A. Balnis nuo vestuvių P. Lunskis su P. Ajauskaite, Middleboro, Mass. 18.55
Per D. Petrauską nuo Mirtos choro pikniko, Cleveland, Ohio. .. 14.80
Per A. Bulotos, Žemaitės ir Bulotienės prakalbų: Columbia Hall, Chicago, Ill. $48.25, Wicker Park Hall, North Side, Chicago, $140.14; Melrose Park, Ill. $32.70, Černiauskio svet., Chicago $54.89; Chicago Heights, Ill. $53.09; Brighton Park, Chicago, $55.76; Bridgeport, Chicago, $55.15; Grove Park, Chicago, $40.05; Engelwood, Chicago, $12.00; West Pullman, Ill. $19.35. Čekis prisiųsta ant $1.00 daugiau negu turi buti. 512.38
Per A. Bulotą Central Manufacturing District Bank, Chicago, Ill. aukavo 15.00
Per A. Banialį nuo Liet. Taut. Dainorių Draugijos Mirtos Baliaus pelnas, Cleveland, Ohio. 14.90
Per "Keleivį" nuo L. U. Gedemino Kliubo išvažiavimo Haverhill, Mass. 6.02
Per A. Weiselį nuo vestuvių Z. Kondroto su p-le K. Šlikiute, Chicago Heights, Ill. 9.20
Per vietos L.Š.F. Kom. Girardville, Pa. aukavo U. M. W. of America 918 kuop. Liet. Skyriaus 10.00
Per "Laisvę" iš Canados $1.50 ir S.L.A. kuop. Cnicinnati, Ohio. $2.60, viso 4.10
Per "Naujienas" V. Beinorius surinko Chicagoje 19.75
Per L.Š.F. Kom. iš Girardville, Pa., ... 40.00
Per J. A. Alexis pelnas nuo pikniko, parengto per Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amer., Sunų Lietuvos ir Lietuviška Maisto Kooperacijos bendrovė, Pittsburgh 41.00
Per J. K. Burokas per "Keleivį" nuo vestuvių A. Zuko su A. Zekonaite, Cleveland, Ohio 12.65
Antanas Lukošius iš Dorchester, Mass., už stampas 2.00
Per liepos mėn. įplaukė $1,149.54

Viso su balansu $9,372.48

Išlaidos:

P. Chebatoriui už sugrąžintas 200 stampų $10.00
Už išmainymą privat. čekių 6 .34
Už išmainymą privat. čekių .. .34
Per liepos mėn. išlaidų $10.34
Rugpiučio 1, 1916, liekas pas L. Š. F. Iždin. K. Šidlauską .. $9,362.14

Išviso įplaukė į L.Š.F. iki rugpiučio, 1916 ..... $22,747.25

L.Š.F. Finansų Sekretorius,
T. L. Dundulis.

AUKOS
LIETUVOS ŠELPIMUI.

CLEVELAND, OHIO.

LSS. 3-čios kuopos piknike surinkta aukų L. Š. Fondan $30.68.

Aukavo: Z. Klimka, V. Petrauskas, T. Rimkus, V. Kiseliauskas, M. Januškevičius, J. Tėvelis, J. Molišauskas, A. Bendorius ir P. Fridaravičius — po $1.00; J. Rudaitis, F. Romutis, A. Duda, J. Pileckis, Z. Samas, V. Dagutis, A. Fridaravičienė, S. Demokauskas, A. Žemaitis, J. Stakėnas, J. Naujokas, A. Samuolis, V. Vilkevič, D. Čypas, J. Navikauskas ir P. Karsokas — po 50c.; K. Surdokas, J. Pabolis, K. Meškys, V. Karnius, Z. Puinauskiutė, A. Kutkauskas, Z. Pečiulis, J. Stanionis, A. Žiukas, P. Šeinauskas, V. Botyrius, B. Stumbris, P. Plungis, Gust. Meščikas, J. Šmulkštis, Jos. Žiukas, K. Suprinavičius, A. Motikonis, A. Žitkevičius, P. Kovelis, St. Benis, J. Aleksiunas, Z. Tonkunas, St. Rokickas, A. Mielauskas, P. Kirdeikis, J. Žilinskas, A. Kazlauskas, J. Remeika, B. Stakėnas, J. S. Petronis, Z. F. Jankas, E. Veikauskas, B. Kinčius, J. Agurkis, J. Kataraitis, A. Blažis, M. Zaleckienė, R. Kričiunas, K. Povilaika, J. Kirvelaitis, F. Dargožius ir J. Stripeika po 25c. Viso labo su smulkiomis aukomis $30.68.

Be to Tautos Fondan čia pat aukavo: P. Driskius $1.00. Į Gelbėjimo Fondą aukavo: J. Lapinskas ir J. Martišius po 25c. Į Autonomijos Fondą aukavo K. Yankevičius 25c. Viso labo LSS. 3-čios kuopos piknike rugpiučio 6 dieną 1916 metų surinkta aukų $32.43.

Atėmus Tautos Fondan $1.00; Gelb. Fondan 50c. ir Autonomijos Fondan 25c., viso $1.75, L. Š. Fondan lieka viso $30.68.

Pinigus pasiunčiame per "Keleivio" Administraciją ir tikimės, kad bus perduoti kam priguli.

J. Naujokas.

Pinigai priimti ir perduoti pagal nurodymą. J. G. Gegužis.

KENOSHA, WIS.

Per Lietuvių Suvienytų Draugijų prakalbas surinkta aukų nukentėjusiems nuo karės $23.29.

Aukavo: St. Jocius $5.00; P. Barodica, J. Kasputis, J. Jankauskas, M. Dedesylas, A. Gusčius, M. Lukosius— po $1.00; S. Ruiko, J. Gusčius, B. Jankauskas, L. Joneikis, M. Lukošaičiutė, J. Šileika, P. Kavaliauskas, J. Trakšelis, A. Čiapas — po 50c. Smulkių aukų $8.29. Viso $23.28.

Už įžangos tikietus įplaukė $25.85.
Už Ice Cream'ą 8.50

Atskaita šiaip surinktų aukų.

S. R. K. A. 20 kp. aukavo $15.00; J. Trakšelis $5.00; H. Labanauskis $6.15. Viso $26.15.

Bažnyčioje laike pamaldų už žuvusius karėje aukavo: kun. A. Balinskas ir A. Lukauskas po $2.00; J. Mikšys, F. Bagdonas, K. Norbutas, K. Mačulaitis, J. Kleiva, S. Pinigis, A. Mažeika, A. Stankevičia, P. Mučinis, M. Vitkauskas, S. Lukmonas, J. Vitkus, J. Ramoška, V. Buitkus, J. Kasputis, A. Greščius, A. Padorinskis, P. Šliakis, J. Abromavičius, T. Zokas, J. Sadauskas, A. Kleiva, P. Šlėžas, J. Trakšelis, K. Kišeraukas, P. Jusus, P. Drigotas, A. Beitas, M. Milkintienė, B. Jankauskas, M. Milukauskas, J. Baradinskas, A. Kvedaris, S. Ralis, K. Balauskas, K. Stankus, A. Laurailtis, P. Beišys, T. Bielskienė ir A. Mockienė — po $1.00. Smulkių aukų surinkta $39.07.

Viso labo $83.07
First National Banke buvo $298.69
Lėšų išviso buvo 43.12

Viso labo lieka $420.44

K. Brazevičius,
Suvienytų Dr-jų sekret.

Pajieškojimai

Mes, Alena, Vytautas ir Keistutis, maži vaikučiai, pajieškome savo tėvo Juozapo Viskoškos, kuris mus paliko be duonos ir globos. Kadangi mes esame maži, mama negali mus palikus eiti darban, kad uždirbus duonos sau ir mums. Mums visiems bado mirtis žiuri į akis, todėl šaukiamės prie tavęs, tėve musų, gelbėk mus, ar jųs geri žmonės, kurie turite jautresnę negu musų tėvas širdį, bukite malonųs pranesti apie jį, jeigu kas kur sutiksite. Rašykit šiuo adresu: (37)

Mrs. Beatrice Viskočka,
33 Fillmore str., Trenton, N. J.

Pajieškau draugų Antano, Olesiaus ir Vlado Amulevičiaus, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Liudvinavo valsč., Buktos dvaro. Meldžiu atsiašukti.

Juozas Grigaliauskas (36)
236 E str., Detroit, Mich.

Pajieškau Igno Sapovičiaus, Kauno gub., Telšių pav., Veišnėnų parap. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu atsišaukti, ar kas žino pranešti, lėšos bus apmokėtos. (36)

Leonas Belevskis,
39 Market st., Brighton, Mass.

Pajieškau brolių Juozo ir Vinco Vaznių ir sesers Onos Vazniutės-Kreivienės, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Krosnos gmino, Ramanavo kaimo. Meldžiu atsišaukti.

Marijona Vazniutė, (35)
236 E str., Detroit, Mich.

Pajieškau pažįstamų ir giminių, aš esu Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Sabališkinės kaimo. Meldžiu atsišaukti. (35)

Juozas Krivda,
1343 So. 2nd st., Philadelphia, Pa

Pajieškau Motiejaus Cemerio, Kauno gub., Vabalninkų parap., Dumblunų sodžiaus, 3 metai kai iš Lietuvos, gyveno Lawrence, Mass., paskui regis Gary, Ind. Meldžiu atsišaukti.

Paulina Kupičia, (35)
152 Lawrence st.. Lawrence, Mass.

Pajieškau giminių ir pažįstamų, aš esu Kauno gub., Panevėžio pav., Linkuvos miesto. Meldžiu mane žinančiųjų atsišaukt. (35)

V. Radzevičius,
724 W. Lexington st., Baltimore, Md.

Pajieškau brolio Juozapo Šaulio, Kauno gub., Šaulių pav., Papilės par., Blalaukių sodos, gyveno Albert Vilage, Me. Jis pats arba kas jį žinotų malonėkite pranesti. Lėšos bus sugražintos. (36)

Mrs. Lucia Skirkevičienė,
273 Second st., So. Boston, Mass.

Pajieškau draugo Vilimo Budros, Vilniaus gub., Trakų pav., Butrimonių miesto, gyveno bene Pittsburgh, Pa. Meldžiu atsišaukti. (36)

Jonas Sakavičius,
20 N. Leonard st., Waterbury, Conn.

Pajieškau draugo Frano Radvilo, Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių parap., Jaunelių sodžiaus. Turiu svarbų reikalų. (35)

K. Galinis,
11 Kirpatrick st., Pittsburgh. Pa.

Paješkau savo tėvo Petro Morkuno, 4 metai atgal gyveno Westville, Ill. Aš apleidęs kariumenę, noriu savo tėvą surasti, taigi jis pats ar kas jį žino malonėkite atsiašukti. (37)

Petras Morkunas,
BOX 29. Westville, Ill.

Pajieškau švogerio Frano Simanavičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Pabiržių valsč., gyveno Pittsburge. Meldžiu atsišaukti.

J. Dankevich,
4621 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Gendro Plitniko, Karalinos Plitnikiutės, Katrės Radžiunės, Anufro Radžiuno, Kazio ir Juozo Balukonių, visi Vilniaus gub.. Trakų pav., Daugių parap., Žvirgždėnų kaimo. Turiu daug svarbių žinių jiems iš Lietuvos, meldžiu jų pačių ar apie juos žinančiųjų atsišaukti. (35)

Krisius Mikailionis,
11 Foyle st., Worcester, Mass.

Pajieškau Antaninos Visackiutės-Juraitienės, kuri 18 d. liepos išvažiavo kartu su Antanu Meškausku, paimdama ir trijų metų mergaitę Juliją. Meškauskas paeina iš Kauno gub., nuo Kedainių, mažo ugio išblyškęs. Jinai 23 metų, turi ant kaktos randą. Kas apie juos greit praneš, gaus 5 dol. atlyginimo.

Petras Nevedomskas, (38)
2607 Westmoreland st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo tetos Onos Bružaitienės, iš Kalvarijos dvaro ir dėdžių Antano ir Jono Griškų, visi Suvalkų gub., Lubavo parap., Pagraužų kaimo. Jie patįs ar kas juos žino malonėkite atsišauktī.

Vincas Griška.
14 Provincial Ruelle, Montreal, Canada.

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Stepuno, Suvalkų gub., Naumiesčio parap., Lautskaimių kaimo, trįs metai kaip Amerike. Jis pats ar kas jį žino malonėkit atsišaukti.

Ona Zaganavičiutė,
113 Porter st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio Kazimiero Kincijavičiaus; Kauno gub., ir pavieto, Vilkijos miestelio.. Meldžiu atsišaukti.

Andrius Sviderskis,
2327 Russelle st., Detroit, Mich.

Pranešu visiems lietuviams, ypatingai štorninkams, jei pributų kur Adolis Aleknis ir jo moteris, idant apsisaugotumėt nuo tos porelės. Jie paeina iš Kauno gub., Šiaulių valst., Meškucų par., Jurgaičių sodos. Girdėjau kad jie išvažiavo į Waukegan, Ill., taigi pranešu Waukeganiečiams, kad apsisaugotų nuo virš-minėtos porelės. (37)

F. T. Martin,
1209 S. 3rd st., Cedar Rapids, Iowa.

Pajieškau A. Karasaitės ir U. Sapicgaitės, Kauno gub., Kupiškių vals., Dvaraniškių viensėdijos. Jos pačios arba kas žino malonėsit pranešti.

Justyna Blažiukė,
% Mrs. Figman, Great Neck, N. Y.

Pajieškau giminaitės Marcelės Rakiskaitės, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Sintautų miestelio; girdėjau, kad ji ženota, po vyru vadinasi Sagin. Malonėkite atsišaukti, ar žinantieji ją pranešti, už ką busiu dėkingas, nes yra svarbus reikalas: jos broilis atsišaukė pas mane iš Rosijos. Taipgi pajieškau Prano Skelčio, kuris gyvena Kanadoje. Malonėkite atsišaukti.

Juozas Rakickas,
799 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau pusseserių Barboros ir Marijonos Aluniukių; girdėjau, kad ženotos, bet pravardžių nezinau, taipgi pusbrolių Mykolo ir Jono Alunų; Kauno gub., Panevėžio pav., Krekinavos parap., Sislesių kaimo. Meldžiu atsišaukti arba kas žino praneškite. (37)

Elzbieta Gabuliukė,
18 State st., Fort Plain, N. Y.

Pajieškau švogerio Stepono Večkio; Vilniaus gub., Trakų pav., Maksimų kaimo, Merkynės parapijos. Pirmiau gyveno Lawrence, Mass. Metai ir pusė, kaip nesimatėm, jis pats ar kas kitas meldžiu pranešti.

A. Tamošauckas,
% L. Stoughtim, Ware House Point, Conn.

Pajieškau draugų Antano, Juozo ir Antano Juzelskių, Kauno gub., Vilkmergės pav., Varėnos parap., parap., Šventineco kaimo. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu atsišaukti.

Franas Černius,
560 Hudson ave., Rochester, N. Y.

Pajieškau brolio Aleksandro Kiaulėno ir sesers, John Bohdan žmonos, taipgi antros sesers ir brolių Juozo ir Kazio Plevokų; visi gyveno Hartford, Conn.

Kazimieras Žioba,
125 Wall str., Elizabeth, N. J.

Pajieškau Marijonos Uznaitės, Kauno gub., Telšių pav., Ratinėnų sodž., gyveno Chicagoje. Yra svarbus reikalas ir meldžiu greit atsišaukti.

Frank Jurčius,
633 Cambridge st., Worcester, Mass.

Pajieškau Juozo, Prano, Antano ir Daratos Masteikių, Suvalkų gubernijos, Naumiesčio pav., Svetušino vals., Panemunės parap., Suvalkėlių kaimo. Meldžiu atsišaukti.

A. Rakitskytė-Pinkevičienė,
504 Crosby st., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau draugų: Motiejaus Kaspučio ir Antano Milašiaus, gyveno Chicagoje. Jų pačių atsišaukti ar žinančiųjų apie juos meldžiu pranešti.

Martinas Gudliauskas (37)
4920 Barring ave., E. Chicago, Ind.

Pajieškau pusbrolių Prano Jasiuno, Sėdžiunų sodžiaus, ir Jono Bimbos, Bimbių sodžiaus, abu Kauno gub., Ežerėnų pav., Panemunėlio parap.

Vladas Bimba,
438 Washington ave., Burlington, N.J.

Pajieškau savo brolių Jono ir Frano Piatulevičių, Vilniaus gub., Trakų pav., Merkynės parap., Mardasavo sodžiaus. Gyveno Kennan, Wis. Vadinos John Plutul. Turiu svarbų reikalą, meldžiu jų pačių ar kas juos žino pranešti.

Kristina Mikalauskienė.
35 Swatell ave., Montello, Mass.

Pajieškau pusbrolio Juozapo Mačulo, Kauno gub., Raudondvario parap., Miškinių kaimo, prieš 8 metus gyveno Rochester, N. Y. Meldžiu atsišaukti.

Wm. Mačiulis,
1914 Oregon ave., Cleveland, Ohio.

Pajieškau draugo Leono Bražiulio, Kauno gub., Šiaulių pav., Lygunų parap., Norvaišų sodžiaus. Jo brolį Stanislovą užmušė dirbtuvėje. Dėlei palikto turto malonės greit atsišaukti.

K. Dolinskas,
456 So. 17 st., Newark, N. J.

Pajieškau savo vyro Adomo Andrulevičiaus, 35 metų amžiaus, 6 pėdų 1 col. augščio, veidas mainų angliniais inkirtimais sudėmiuotas, viena akis stiklinė, 21 d. gegužės paliko mane su 3 kudikiais dideliame varge, nimdamas iš bankos visus sutaup[illegible] pinigus. Kas jį žino malonės p[illegible]ti.

Mrs. Teresė Andrulevičiutė (37)
203 Broad st., Hazlet[illegible] Pa.

Pajieškau dėdės Juozapo Dargio ir pažįstamų: Petro ir Boleslovo Meškiokų, Jurgio ir Juozapo Milasų, Jono ir Antano Snaikiokų. Visi Kauno gub., Telšių pav., Ežerėnų parap. Meldžiu atsišaukti. (36)

Juozapas Antanaitis,
1616 Madison st., Gary, Ind.

Pajieškau dėdės Juozo Bruožio, Vidgirių kaimo Vilkaviškio pav., gyveno New Yorke, ir Klemenso Gribausko, Gribinos kaimo, Šunskų val., Mariampolės pav., Suvalkų gub. Meldžiu atsišaukti.

A. V. Eidukevičius,
4 John st., Waterbury, Conn.

Pajieškau švogerio Jono Anuzo, Kauno gub., Skuodos miestelio, gyveno Chicagoj. Taipgi ir kitų savo pažįstamų meldžiu atsišaukti.

Juozas Prazdeikis,
BOX 44, Palatka, Mich.

Pajieškau savo vyro Jono Rupšio, kuris mane apleido 25 d. spalių mėn., 1914 m., palikdamas su mažais vaikais dideliame varge. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvėdainės parap., Alkupių sodziaus. Jis yra šviesiai geltonais plaukais, mėlynairudos akįs, ant nosies turi perkirstą randą; 5 pėdų, 8 col. augščio; išsigėręs kvailioja ir trankosi; kalba gerai angliškai ir lietuviškai. Aš, Marė Rupšienė, po tėvų Vaicikuniutė, Suv. gub., Mariampolės pav.. Krokalaukio miestelio. Meldžiu jo paties arba žinančiųjų jį atsišaukti. (36)

Mary Rupšis,
BOX 47, Minden, W. Va.

Pajieškau Vilemo Žeminsko ir Viktorjos Žeminskaitės, Čižunų sodžiaus. Taipgi Petružio Daugų miesto, Miko Dikso Pavartienų sodžiaus, visi Vilniaus gub.. Trakų pav., Daugų parapijos.

Vaclavas Jonis,

Pajieškau pusbrolių Vlado ir Jurgio Kaminskų Berzinių kaimo, Plutiškių par., Mariampolės pav., Suvalkų gub., ir pusbrolio Pijušo Baltrušaičio, Gulioniškių kaimo, Mariamp. pav., Suv. gub., ir Pijušo Višakio Rudos parap. (37)

Meldžiu atsišaukti.

Liudvika Siliauskienė,
5 Adams st., Holyoke, Mass.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau gyvenimui draugės, kuri mylėtų dorą gyvenimą; meldžiu atsišaukti ir prisiųsti savo paveikslą. Kiekvienai sąžiniškai atsakysiu.

A. J. Vitautas, (36)
P. O. BOX 23, Aurora, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, ar našlės ne jaunesnės 20 metų ir ne senesnės 25. Aš esu 25 metų, turiu amatą arba biznį. Atsišaukiančios turi mokėti kiek anglų kalbą. (36)

R. G.,
1034 N. 13th st., E. St. Louis, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, ne senesnė 35 metų. aš esu 27 metų, mašinistas, uždirbu po 32 dol. į sąvaitę. Merginos, norinčios gražaus gyvenimo, malonės atsišaukti, prisiųsdamos savo paveikslą.

P. Dreviackas,
231 Cardoni ave., Detroit, Mich.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 20 iki 29 metų amžiaus. Aš esu 28 metų, apsipažinęs su kai-kuriom pramonijos šakomis. Merginos sutinkančios grįžt Lietuvon lai atsišaukia prisiųsdamos savo paveikslus. Pačios rašyt nemokančios te neatsišaukia.

J. Mat—lis,
246 Cardoni st., Detroit, Mich.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 18 iki 25 metų amžiaus, laisvų pažiurų ir mylinčios gražų gyvenimą, mokančios skaityt ir rašyt. Aš esu 25 metų. Su pirmu laišku meldžiu prisiųs savo paveikslą. (36)

J. A. Z.,
11314 Indiana ave., Roseland, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, arba našlės-bevaikės, tarp 23 ir 31 metų amžiaus. Aš esu 26 metų vaikinas. Turiu gerą darbą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką. Vaikinų meldžiu nerašyti.

Alphons Jodick,
BOX 273, Park City, Utah.

Pajieškau apsivedimui merginos, arba našlės nuo 20 iki 33 metų amžiaus, kuri mylėtų gerą vyrą, malonėkit atrašyti. Aš esu 28 metų amžiaus. Plačiau susipažinsime per laišką.

Joe Šimkus,
South Windsor, Conn.

Paješkau apsivedimui merginos, nuo 18 iki 22 metų amžiaus, laisvų pažiurų, kurios mylėtų meilišką gyvenimą. Turto nereikalauju; aš pats turiu jo. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą.

S. Baron,
1302 So. Main st., Rockford, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 25 iki 29 metų amžies, laisvų pažiurų, apsipažinusios su moksliu ir sutinkančios imti civiliška šliuba. Su pirmu laišku meldžiu prisiųst paveikslą.

J. Dugin (35)
Gen. Delivery, Binghamton, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos, ne jaunesnės 25 metų ir ne senesnės 35. Aš esu 35 metų. Atsišaukusiom duosiu kožnai atsakymą. (35)

A. J. Lukas,
611 De Koven st., Chicago, Ill.

PARDAVIMAI.

PARSIDUODA Maža Ukė — viens akras geros žemės, stuba, sodas su 35 vaisingais medžiais, arklys, vežimas, pakinkimai, 2 karvės, 6 kiaulės ir viskas kas gyvenimui reikalinga. Tik 15 minučių ėjimo iki elektrakario. Parsiduoda pigiai. Kreipkitės platesnių žinių pas: (36)

S. PETRAITIS,
165 Elm st., Lawrence, Mass.

PARSIDUODA NAMAS

su dviem bizniais, štoras, poolruimis ir 4 šeimynoms gyvenimai. Biznis geroj vietoj ant kryžkelio, namas nėra metai kaip pastatytas. Reikalaujam $6,000 už namą. (37)

MAR. MATIKONIS,
173 Ames st., Montello, Mass.

PARSIDUODA
Lietuviška ir Lenkiška Pekarnė,
biznis geras, parsiduoda del sumažėjimo sveikatos. Platesnių žinių klauskite per laišką. (37)

FR. WISNIESKI,
22 Laurel st., Bristol, Conn.

PARSIDUODA Duonkepyklos Biznis apgyventoj vietoj lietuvių ir lenkų; biznis yra didelis ir gerai išdirbtas. bet pigiai parsiduoda iš priežasties nesutikimo su partneriu. Nepraleiskite geros progos. Atsilankykite bei atsišaukite per laišką, gausit platesnias informacijas.

GINDRENAS & DAPŠIS,
502 Joseph ave., Rochester, N.Y.

PARSIDUODA Kriaučių Šapa su visu gerai išdirbtu bizniu, didelėj lietuvių kolonijoj. Žydui galiu parduot nors ir šiandien, bet norėčiau vietą parduoti lietuviui. Platesnių žinių kreipkitės pas (36)

M. W.,
28 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA Spaustuvė su lietuviškom raidėmis ir visom prietaisom. Mašina labai gera visokiems spaudos darbams spausdinti. Parsiduoda pigiai. Aprašysiu dykai visą pamokinimą kaip atlikti darbus ir kur juos gauti. Tik vakarais turint laiko dirbant galima uždirbti po $3 į porą valandų. Priežastis pardavimo tame, kad turiu tris mašinas ir nėra vietos užlaikymui. Laišku kreipdamiesi įdėkite už 2c. stampą atsakymui.

G. A. BARONAS, (36)
P. Office, McKees Rock, Pa.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGI DARBININKAI

$19.50 už 56 valandas darbo, streiko nėra. Kreipkitės šiuo adresu:

83 SUDBURY STREET, (37)
BOSTON, MASS.

Reikalingi Agentai visuose Amerikos miestuose pardavoti ką-tik išrastus gasolinius prosus ir kitokius daiktus. Agentas lengvai uždirba 5 dol. į vieną vakarą, 10 dol. per dieną. Kreipkitės: (35)

K. J. INTAS,
BOX 73, Chicago, Ill.

DES MOINES, IOWA.
PRANEŠIMAS.
L. S. ir D. DRAUGYSTĖS.

Draugės ir Draugai, nepamirškite, kad 10 d. Rugsėjo 1916 m. bus pigus įstojimas, už $2.00 pirmam skyriui, antram už $1.00; nuo 10 d. Rugsėjo 1916 m. bus pagal senumo metų, kaip rodo Konstitucija.

Sekr. J. P. Stupelis.

CIGARETŲ KUPONAI
Išmainomi ant vertingų dovanų.

Mes turime sandėlyje virš 700 skirtingų daiktų ir priimame visokius kuponus. Atsilankykit ir pamatykite musų daiktus. Neimkite patįs siulomų premijų, mes esame vietos agentais visų didžiųjų kompanijų. (?)

BERNSTEIN & SON,
40 Beach st., Boston, Mass.

Ar nori gražiai išrodyti?

Taip. Puikiai išrodo žmogus, kuris tinkamai pasirėdęs, bet tai tik ištolo. Blogos išvaizdos žmogui geri rubai tinka kai karvei balnas.

Mes suteikiam pamokinimus, kaip prašalint saulerudžius, spuogus ir plėtmus nuo veido.

Rašydami įdėkite už 2c. stampą atsakymui. (36)

APTIEKORIUS,
Lincoln ave., cor. Warren st., Utica, N. Y.

GERA PROGA!

Kiekvienas gali išmokti barzdaskutystės amato, plaukų rėdymo, manikiurijos ir t. t. į gana trumpą laiką; mažais iškaščiais. Mes mokiname moteris ir vyrus. Rašykit informaciją. (?)

Nossokoff's Barber School,
1202 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

DYKAI.

Naudingas visiems, sykiu rasite puikią dovaną. Rašykit tuojaus.

A. K. C. Maigis Co. (36
125 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

Aš Alena Kostovska, pasirodau visai publikai akyse.

Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per praeitus 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirin

HUMORISTIKA.

GROMATA DŽIAN BAMBAI.

O dabar tegul bus pagarbintas — Džian Bamba atsakys ant amžių.

Sei, Džianai, tu esi smat boi, geografiją žinai ol-triu, tai atsakyk man vieną svarbų kveščiną. Tu žinai, kad aš esu vyčių antras generolas po Maikio tėvui, Maikis išekspleinino, kad jo tėvui geriausiu pomniku bus bačka, bet aš nenoriu bačkos, o žinau, kad man taipgi priguli pastatyt didelį pomniką. Aš girdėjau, kad džermanai Kinderburgui pastatė medinį pomniką ir prikalė auksinių cvekų. Kadangi tu, Džianai esi mokytas ir smat boi ir daugiau žinai už Džiovos Gabrio informeišen biurą — aš tau turiu ant ausies pasakyti, kad aš dabar nežinau, kur yra musų Džiova Gabrys, tik tu Džianai, kypyk sekretą ir niekam nesakyk, kad aš to nežinau, ba tai butų didelis šeim visai musų tautai. Taigi paekspleinik man, kam į Kinderburgą cvekus kala?

Jurs truli,
Viliam Šnapsauckas,
Vyčių generolas No. 2.

Atsakymas Villiam Šnapsauckui.

Well... Ai dank ju už pagarbinimą. Jei pas mane į mano fost kles saliuną ateitum, tai da ir šnapsą ant tavo vardo užpundyčiau. Ale Džian Bamba neturi daug taim ant tuščio šnekėti. Kad aš esu tik vyčių kapitonas, tai tas da nating. Aš ir generolui galiu pasakyt ko jis nežino, ba Džian Bamba fost kles saliunkyperis ir visą geografiją žino geriau kaip Džiova Gabrys. Ai sy, nori sau Kinderburgo pomniko po smert. Alrait. Pirmiausiai turi žinot, ką mynina kinder-burgas. Štai ką mynina: kinder — vaikai; burg — padarytas, vadinas "vaikų pafiksytas"... Kam kala aukso cvekus į vaikų sufiksytą medinį stulpą su Kinderbugo galva, tai kala delto, kad parodyt, jog tai vaikų džiabas. Visur, kur tik yra Džian Bamba, ten tokių kreizifonių nieks nedaro ir Džian Bamba jokiems vaikams, no mader keno jie nebutų, tokių fuliš darbo daryt neleistų. Džian Bamba aukso cvekus, kurių į Kinderburgą sukalė durniai net trisdešimts tonų, lieptų ištraukt, stulpą su Kinderburgo galva pastatyt ant kryžkelio, ant rankų užrašyt į kur eina kelias ir kaip toli į kokį pleisą.

O ką Džian Bamba padarytų su aukso cvekais, tai jau jo biznis.

Ir buk šiur, generole, nomber tiu, kad Džian Bamba, ai beč jur laif, neleis tau stayti tokį paminklą. Bo kas butų jeigu kok kreiziful kaltų tau aukso cveką— na padėkim kur į akį ar įvarytų kur autsaid iš užpakalio. Teik mai advais ir nenorėk tokio paminklo, bo tau prikaltų tiek cvekų, kad nei ant paskutinio Dievo sudo į Džiovos pakalnę negalėtum ateit.

Jei darysi testamentą, tai įrašyk, kad Džian Bamba duoda advais, kad tau paminklą pastatytų iš molio ir ant to molio pasodintų gyvą kopustą, kurį tauta paskui turės laistyt gryniausiu šnapsu, kad kopustas žaliuotų ir visi žinotų, kad tai Šnapsausko pomnikas.

Matai kaip Džian Bamba evriting gerai žino, tai ir tavo kveščiną geriausiai išekspleinino, ai bečiu jur laif.

Mr. Džian Bamba.

STREIKIERYS.

Nedėlioj pasigėriau,
Tris dienas miegojau;
Kuomet atsikėliau —
Kas daryt než'nojau:
Nesuradau batų,
Kelnių, nei žiupono, —
Viskas ant vartų
Išmėtyta Jono.

Mat, jam nusibodo
Su manim sėbrauti,
Tai tuomi parodo
Laukan iškeliauti.
Jau antrieji metai
Už "burdą" nemoku;
Gavęs algą greitai
Prageriu-prašoku.
Nuėjau į "šapą,"
Bosas "kiką" davęs
Barėsi, koliojo,
Kam aš suvėlavęs,
Spjoviau aš ant jojo,
Ir "sugad-demavęs,"
Kad už durną laiko, —
Išėjau ant streiko!

(Iš Dainų-Juokelių.)

Tur but su ja atsargesnis.

— O tamsta, aš visas degu...

— Bet-gi tamsta! Buk atsargesnis. Mano vyras yra ugnagesių viršininkas ir tai išgirdęs gal pašaukt visą komandą.

Teisybė.

— Ar gali but kas biauresnio už maskolių-juodašimtį?

— Gali.—

— Kas?

— Du maskoliai juodašimčiai.

Išsiteisino.

Vyras pareina vėlai namo, pati užsipuola:

— Latre, valkata, ar tai tau dabar pareit namo? Kur valkiojaisi? a?

— Aš niekur nesivalkiojau, sakau tau, širdžiuk mano, visą vakarą su Mikų Raulu išstovėjome prie baro.

Gudrus daktaras.

— Pasakyk man daktare, kaip tas atsitinka, kad taip mažai tamistos gydomų ligonių miršta?

— Ve, reikia, brolau, turėt galvą. Jei matai, kad su ligoniu blogai, liepk jam važiuot Californijon, kaip aš paprastai darau, o pamatysi kad ir tau tų ligonių mažai mirs.

— Taip, tas tiesa... Bet ką daryt su tais, kurie neturi už ką išvažiuot?

— Saugokis tokius apsiimt gydyt.

Mokykloj.

Mokytojas: — Pasakyk man, kokiu budu atsiranda rasa.

Mokinys:— Žemė sukasi aplink savo ašį, kadangi jinai didelė, o į 24 valandas turi apsisukti, tai nedyvai, kad iki prakaito sušyla.

Geras atsakymas.

— Kai manai, drauge, ką parašys man mirus ant to namo, kuriame gyvenu nuo 20-čio metų?— klausia literatas, skaitantis save tautos žvaigžde.

— Parašysiu ant durų tris žodžius — atsako namų savininkas.

— Kokius?

— 'Namas ant randos.'

Priežastis.

— Kas pasidarė, Jonai, kad tavo sutartis su Ona apsivesti pairo?

— Menkutė priežastis pagimdė taip svarbų dalyką.

— Nagi, kokia?

— Bučkis.

— Bučkis?! Juk jeigu pabučiavai Oną, ji turėtų buti užganėdinta.

— Taip, bet aš pabučiavau Marę.

Atlyginimas už dorą.

Tarnas dulkindamas pono žiponą, randa kišeniuje dolerį. Pasiima ir pats savęs klausia:

— Ar galiu pasilaikyti?

— Ne,— atsako pats sau. — Dora liepia atiduoti tam, keno jis yra.

Tarnas įdeda pinigą atgal į kišenių, paskui vėl išsiima ir pats sau sako:

— Imk jį kaipo atlyginimą už tavo teisingumą ir dorą.

Paaiškino.

Pati besirengdama išeiti su vyru pasivaikščioti į bežiurintį per langą vyrą:

— Na, ko tu ten smaksai per visą valandą prie to lango, kad nei man knypkių nėra kam užsegti.

— Žiuriu į murininkus ir svarstau ar jie greičiau pabaigs tą namą murinti, ar tu greičiau apsirengsi.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS KURIOS TURI "KELEIVĮ" UŽ ORGANĄ

LIETUVOS ŠELPIMO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas — K. Gugis, 1840 S. Halsted st., Chicago, Ill
Vice-prezidentas 2) S. Mankus, Cor. 12th and Vine sts., Phila., Pa
Susineš. Sekr. 1) M.M. Rice-Herman 140 E. 19th st., New York, N. Y
Susinešimų sekr. 2) J. Neviackas, 183 Roebling st., Brooklyn, N.Y
Finansų Sekr. 1) T. L. Dundulis P. O. Box 511, Westville, Ill
Finansų sekr. 2) J. Stasiulevičius, 229 N. 6th st., Philadelphia, Pa
Iždininkas — K. Šidlauskas, 226 W. Broadway, S. Boston, Mass
Kasos Globėjai: M. Čėsna, 56 Market st., Brighton, Mass
J. Gegužis, 28 Broadway, So. Boston, Mass
J. Gerdauskas, New Britain, Conn.

Pinigus siunčiant čekiais arba Money Orderiais, reikia išrašyt vardu **Lithuanian National Relief Fund.**

Visus pinigus reikia siųsti vardu kasieriaus per Finansų Raštininką **T. L. Dundulį**, P. O. Box 511, Westville, Ill., kuris po kaucija $1,000.

DR-O VINCO KUDIRKOS DR-STĖ, STEGER, ILL.

Valdybos adresai:

Pirmininkas — V. Stoškus, BOX 435, Steger, Ill.
Vice-pirm. — K. Medelinskas, BOX 381, Steger, Ill.
Nutarimų sekert. — A. Urbonas, BOX 475, Steger, Ill.
Finansų Sekr. — F. Schukauskas, BOX 148, Steger, Ill.
Iždininkas — J. Skrandelis, BOX 377, Steger, Ill.
Iždo Globėjai: J. Vaitkus, Box 374, Steger, Ill. B. Povilauskas, Box 407, Steger, Ill.
Maršalka — A. Salaseviče, BOX 141, Steger, Ill.
Knygyno sekr. ir iždin. J. Damidaviče, BOX 407, Steger, Ill.
Knygius — A. Salaseviče, BOX 141, Steger, Ill.
Organo užžiurėtojas — A. Urbonas, BOX 475, Steger, Ill.

Susirinkimai buna pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų pas p. A. Salasevičių. Knygos taipgi sudėtos pas p. A. Salasevičių, knygas gali gaut skaityt ir neprigulintieji į Draugystę, bet reikia turėt paliudymą nuo pilno nario Dr. V. Kudirkos Draugystės.

LIET. NEPRIGULM. KLIUBAS
Chicago, Ill.

Prezidentas — Juoz. Kriščiokas, 2027 Union ave., Chicago, Ill.
Pirm. Pagelb. — Jonas Gružinskas, 923 W. 33rd pl., Chicago, Ill.
Prot. rašt. ir organo užžiurėtojas — Petras Keniutis, 3238 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Finansų rašt.— Ant Staniulis, 3220 So. Wallace st., Chicago, Ill.
Kasierius — Kaz. Šilas, 3342 So. Halsted st., Chicago.

Susirinkimai atsibuna kas paskutinę subatą kiekvieno mėnesio, 7:30 valandą vakare, **"Aušros" svetainėje**, po No. 3001 S. Halsted st. Metinis susirinkimas pripuola sausio mėnesij. Bertainiai: Balandžio ir Spalin mėn. Pusmetiniai Liepos mėn.

DIDŽIO LIET. KUNIG. VYTAUTO DRAUGYSTĖ,
St. Charles, Ill.

Pirmininkas — R. Griciunas, 579 W. 6th st., St. Charles, Ill.
Pirm. Pagelb. — A. Urpolis, 58 2nd st., St. Charles, Ill.
Turtų rašt. — W. Eidrugevič, 121 Ben st., Geneva, Ill.
Kasierius — S. Vogulis, 47 W. 7th st., St. Charles, Ill.

D. L. K. Vytauto Draugystės mitingai laikomi paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio. Metiniai susirinkimai buna Spalin mėn., pusmetiniai Balandžio **mėnesyje.**

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA.
Waukegan, Ill.

Valdybos vardai ir adresai:

Pirm. — Kaz. Vaitekunas, 822 8th st., Waukegan, Ill.
Pirm. pag. — M. Ambraziunas, 803 8th st., Waukegan, Ill
Prot. sekr. — A. F. Sabecki, 802 8th st., Waukegan, Ill.
Fin. sekr. — J. Buksia, 502 Utica str., Waukegan, Ill.
Kasierius — A. Kripas, 776 Marion st., Waukegan, Ill
Kasos globėjai — K. Dimša, 812 8th st., Waukegan, Ill. M. Valentikonis, 1346 S. Park, av. Waukegan, Ill
Maršalka — F. Norkius, 919 8th st., Waukegan, Ill.

Susirinkimai atsibuna paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1-mą valandą po pietų, "Liberty Hall" svetainėje, 803 8th and Sheridan Rd. Waukegan, Ill.

LIETUVIŲ PASILINKSMINIMO DRAUGIŠKAS KLIUBAS,
Indiana Harbor, Ind.

Valdyba:

Prezidentas — Pranas Hendersonas, 2112 137th st., Ind. Harbor, Ind
Prot. rašt. — Vin. Čiparis, 3604 Deodor st., Ind. Harbor, Ind
Kasierius — Antanas Mikalocz, 2112 137th st., Ind. Harbor, Ind
Finansų rašt. — Pranas Vaitkus, 3619 Deodor st., Ind. Harbor, Ind
Maršalka — Motiejus Drunginas, 3730 Elm st., Indiana Harbor, Ind

Susirinkimai atsibuna nedėliomis po 15 dienai kiekvieno mėnesio, 1-mą valandą po pietų, Ant. Mikalocz svetainėj, 2112 137th st. Ind. Harbor, Ind

TAUTIŠKAS PAŠELPINIS SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ CONN. VALSTIJOS.
NAUGATUCK, CONN.

Prezidentas — J. A. Shunskis, 183 Hillside ave. Naugatuck,
Vice-Prezid.— W. Marcinkevičia, 4 Curtis st., Naugatuck
Finansų Rašt. — M. Povilaičiutė, 10 Hotchkiss st., Naugatuck.
Prot. Rašt. — J. J. Ynamaitis, 168 N. Main st., Naugatuck.
Kasierius — J. Tankunas, 166 N. Main st., Naugatuck.

Visi, kurie nori platesnių žinių apie minėtą Susivienijimą, kreipkitės prie valdybos.

LIET. DARBININKŲ KLIUBAS
Plymouth, Pa.

Valdyba:

Prezid. — Krištofas Čekanauskas, 137 Plymouth st., Breslaw, Pa.
Vice-prez.— Juozas Krikščiunas, 259 Vine st., Plymouth, Pa.
Prot. sekr. — Jonas Balita, 215 Villow st., Plymouth, Pa.
Finan. sekr.— Stasys Antanavičius, 18 E. Railroad st., Plymouth, Pa.
Kasierius — Vincas Turauckas, 575 E. Main st., Larksville, Pa.
Maršalka — Mikas Raudonis, 24 Elm st., Plymouth, Pa.
Organo užžiurėtojas J. Stoskevičius,

Mitingai atsibuna kožną mėnesį trečią nedėldienį popiet, antra valandą, Auusto Stravincko svetainėje, 40 Ferry st., Plymouth, Pa.

LIET. DARB. BROL. PAŠELPINĖ DRAUGYSTĖ, COURTNEY, PA.

Valdyba:

D. Lekavičia — pirmininkas, P. O. Box 138, Courtney, Pa.
A. Poteliunas — finan. sekr. Box 155, Courtney, Pa
Mikas Nagutis — Kasierius, Box 410, Courtney, Pa.
Antanas Latvis — protok. sekr., BOX 15, Courtney, Pa.
Draugystės adresas: **Box 64, Courtney, Pa.**

L. S. ir D. DRAUGYSTĖS
Des Moines, Iowa.

Valdyba:

Prezidentas — P. Dagilis, 1822 E. Elm st., Des Moines, Ia.
Vice-prez. — V. Kasakaitis, 1341 E. 25th st., Des Moines, Iowa.
Turtų Rašt. ir organo užžiurėtojas: J. P. Shepetis, 1935 E. Walnut st., Des Moines, Iowa.
Prot. Rašt. — V. Baranauskas, 510 S.E. Allen st., Des Moines, Iowa.
Kasierius — J. P. Shilaika, 217 S.E. 9th st., Des Moines ,Ia.

Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldienį kiekveno mėnesio 1:30 val. po pietų, K. of P. svetainėje, po No. 504-506 E. Locust st., Des Moines, Iowa.

M. GALLIVAN CO
Užlaiko geriausį
ELIŲ, VYNĄ LIKERIUS IR KITOKIUS SKANIUS GĖRIMŲ.
Taipgi ir geriausio tabako Cigarų
Meldžiame užeiti, o visados rasite gražų patarnavimą.
362-366 2nd st., So. Boston

S. Baracevičius
GRABORIUS.
Palaidoju visuose aplinkiniuose miestuose.
PATARNAVIMAS GERAS IR PIGUS.
Didelį palaidoju už 45 dolerius, mažą už 15 dol.

Parduodu Paminklus ir Kvietkas. Užlaikau automobilius greitam susinešimui. Atsitikus reikalui meldžiu kreiptis prie manęs, aš pribusiu greičiau, negu vietiniai graboriai, nes mano automobilius stovi visados ant kelio.
S. Baracevičius
258 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefonas: So. Boston 839-J.

Seniausias rusiškai-amerikoniškas Gydytojas Bostone
Dr. B. L. BERNARD
195 Dorchester st., So. Boston.
Musų specijališkumas yra privatiškos moterų ir vyrų ligos.
Priėmimo valandos: nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 7 vakare.
Telefonas So. Boston 864.

Tel. Richmond 311.
Dr. Wm. A. Green
259 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.
Gydo visokias moterų ir vyrų ligas
Mano specijališkumas, tai gydymas užsisenėjusių ligų.
Visokis patarimas dykai.

Tel.: 2787-J.
Dr. David W Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai ir Vokiškai.
GYDO VISOKIAS LIGAS.
Valandos:
Nuo 8 iki 10 ryte. Nu 2 iki 3 dieną. nuo 7 8 vakare.
821 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

Advokatas ir Notarijušas
Kazis Krauczunas,
Veda provas visuose teismuose ir atsilanko į visas valstijas ant pakvietimo. Taipgi duoda patarimą per laiškus.
403 Lyon Build., Seattle, Wash.

DENTISTAS
Dr. J. Ganzburg

Labai gerai atlieka darbą surištą su dantimis ir jų ligomis, už žemesnę kainą, kaip bent kas kitas Brocktone. Pilnas užganėdinimas gvarantuojamas. Mokslas ir patyrimas Rusijoj ir Amerikoj yra geriausiu liudytoju to. Ateikite patįs persitikrinti.
Kalba rusiškai ir lenkiškai.
64 W. Elm street Brockton, Mass.

AR NORI, KAD MERGINOS MYLĖTŲ?
Jeigu taip, tai nusipirk
LOWNEY'S
KREST KENDŽIŲ,
o ji niekad nepamirš jųs, nes kendžių gardumas priverčia ją jus mylėt. Reikalaukit visur ir visados **Lowney's Crest Kendžių.** Jeigu negali gaut kitur, tai prisiųsk mums dolerį, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoj išdirbtų kendžių.
Gerausias agentas Bostone.
ŠIDLAUSKAS
226 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Rainkotų ir Siutų Dirbtuvė
LIETUVIŠKA DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA.
Mes dirbame RAIKOTUS ir SIUTUS, Vyriškus, Moteriškus ir Vaikams. Dirbame del KRAUTUVIŲ, AGENTAMS ir PAVIENIAMS iš geriausios materijos ir pigiau negu kita kokia dirbtuvė
Materijas mes imame iš didelių firmų ir daug ant karto, todel mes gaunam kur-kas pigiau ir geresnę materiją, todėl galime ir pigiau padaryt.
Lietuviai, kurie norite tik turėt STIPRIUS IR GERUS RUBUS PIGIAI, visados kreipkitės pas mus. Tolimesnieji per laišką; o vietiniai ypatiškai.
Kriaučiams, Agentams ir Krautuvininkams sampelius pasiunčiame dykai.
Travelers Raincoat Company
G. A. Romanas, savininkas,
3 Harrison Ave., kampas Essex St.
BOSTON, MASS.

KUNIGŲ CELIBATAS

Šita knyga, parašyta kunigo G. Towsend Fox'o, išėjo dabar iš spaudos lietuvių kalboj. Todėl kas nori žinot, kodėl katalikų kunigai nesiženija, turėtų ją perskaityt.

Knyga parašyta lengvai suprantama kalba, atspausdinta ant gražios popieros ir paduota daug faktų apie kunigų celibatą. Pinigus galima siųst 25c. įvyniojus į popierą ir įdėjus į prastą laišką. Adresą parašykit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

Materijalistiškas Istorijos Supratimas

TRUMPI IR AIŠKŲS STRAIPSNELIAI PROLETARIŠKOSIOS FILOZOFIJOS.

TAI VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ KALBOJE KNYGA, KURIOJE TRUMPAI, BET AIŠKIAI NURODOMA KAS GIMDO PASAULYJE VISOKIUS BAISIUS NUOTIKIUS.

KNYGA PADALINTA Į AŠTUONIS SKYRIUS.

SKYRIUS I. Įvairųs Istorijos supratimai.
SKYRIUS II. Materijališkasis Istorijos supratimas.
SKYRIUS III. Išvedimų patvirtinimai.
SKYRIUS IV. Pirmoji Kryžeivių Karė.
SKYRIUS V. Antroji Kryžeivių Karė.
SKYRIUS VI. Trečioji ir sekančios kryžeivių karės.
SKYRIUS VII. Kryžeivių karės su Krikščioniais ir Stabmeldžiais.
KARIŲ PRIEŽASTIS.
SKYRIUS VIII. Materijališkasis Istorijos Supratimas ir Darbininkų Klesos Išsilnuosavimas.

TĄ KNYGĄ TURĖTŲ PERSKAITYT KIEKVIENAS PROTAUJANTIS ŽMOGUS, kuris nori plačiau ir aiškiau suprasti pažangų draugijinį surėdymą

KAINA KNYGOS 20c.

Gaunama "Keleivio" Knygyne. Rašant lišką arba siunčiant pinigus, adresuokit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

KELIAUJANTIS KRIAUČIUS

Siuvam visokius MOTERIŠKUS ir VYRIŠKUS RUBUS. Taipgi parduodam tavorus jardais kitiems kostumeriškiems kriaučiams arba šiaip ypatoms, kurie pareikalauja. Visokį tavorą perkant pas mane galit gaut pigiau. Aš važinėju po Mass. ir Conn. valstijas ir ant pareikalavimo pribunu visur. Reikale adresuokit:

P. Šimkonis 48 Millbury str., WORCESTER, MASS.

American School of Languages
Amerikoniška Mokykla
DYKAI
CHICAGO, ILLINOIS

Ar Nori Išmokti Anglų Kalbos?

Anglų kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas gali ant to KAS MOKINA, KO MOKINA IR KAIP MOKINA. Tamista gali išmokti visa Anglų kalbą liuosose nuo darbo valandose savo namuose, už mažą atlyginimą. Greičiausia, didžiausia ir pripažinta už geriausią: Amerikoniška Mokykla, pasekmingai mokina per pačtą visose dalyse Amerikos ir Kanados, ir klesose dienomis ir vakarais. Jei nori greitai išmokti Anglų kalbos, tai persitikrink apie musų mokyklą pirma negu pradėsi mokslą kur kitur. Čia gali užbaigti GRAMMAR ir HIGH schooles kursus. Graži didelė iliustruota knyga yra siunčiama DYKAI. Rašyk platesnių žinių; įdėk kelias markes dėl prisiuntimo knygos. Iškirpk ir prisiųsk kartu šitą apgarsinimą.

American School of Languages
1741 W. 47th STREET CHICAGO, ILL.

Agronomijos ir Teisių Pagelbos Draugijos Įstatai.

1. Draugija vardu "Lietuvių draugija nukentėjusiems del karės gyventojams agronomijos ir teisių pagalbai teikti" turi tikslą nukentėję del karės ukiai gaivinti. Savo siekimui įvykdinti draugija:

a) Perka arklių ir galvijų, b) teikia ukio įrankių, c) rupina sėklos, d) jieško prieinamo ir pigaus kredito nukentėjusiems del karės, e) rupinasi, kad pašauktųjų karan šeimynų žemė butų dirbama, 1) steigia ukio, suvartotojų ir kredito kooperacijos įstaigų gavusi tam tikrą valdžios leidimą, k) steigia vietos ukio biuras darbininkų ir darbo jieškančiųjų reikalams tenkinti, suteikia agronomijos ir teisių pagalbos patarimais vietos žmonėms, nukentėjusiems nuo karės.

Savo tikslui pasiekti — Draugija siunčia nusimanančių agronomų ir šiaip jau žmonių sodžių ir miestų ukių buviui tirti vietose, nukentėjusiose del karės, tariasi su ukio bureliais ir šiaip jau žmonėms ir organizuoja vietoje gyventojams savitarpinės pagelbos visokiais galimais budais.

2. Draugija gyvena Vilniuje. Jos veikimo plotas: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų gubernijos.

3. Tikraisiais Draugijos nariais gali buti abiejų lyčių žmonės be tikėjimo ir tautų skirtumo, turintieji teisės 1909 m. kovo 4. d. įstatų steigti ir stoti į draugijas, kuriamas tuo įstatymu pasigaunant.

4. Tikrieji nariai įstodami į draugiją įmoka vieną rublį ir nemažiau kaip 25 kap. kas mėnuo.

5. Įstoti į draugiją nariu arba iš jos išstoti galima tik kreipiantis į Valdybą, kuri priima narius arba išbraukia iš narių skaičiaus.

6. Draugijos turtą sudaro: 1) tikrų narių įrašai, 2) aukos, 3) rinkliavos knygų kvitomis ir tam tikrais Draugijos narių tarpe paskleistais lapais, 4) pajamos nuo koncertų, lekcijų, paskaitų, mokslo pasikalbėjimų, spektaklių ir t. t., keliamų, gavus tam tikrą leidimą, 5) Nuo įrengimo rinkliavų, kiekvieną kartą vietos valdžios leistų. Visos Draugijos pajamos liekasi Draugijos naudai.

7. Turtu ir visais Draugijos dalykais privedžiotoju yra Visuotinasai susirinkimas ir Valdybas, esanti Vilniuje ir susidedanti iš 12 narių, kurie iš savo tarpo daugumu balsų išrenka pirmininką, jo draugą, sekretorių ir kasininką. Be Valdybos narių, renkami keturi kandidatai tam pačiam laikui, kurie pakeičia išstojusius del įvairių priežasčių Valdybos narius.

8. Valdyba renkama metams. Vieton išstojusių del įvairių priežasčių Valdybos narių, Visuotinasai susirinkimas reikale išrenka naujus.

9. Į Valdybos narių kompetenciją įeina: 1) draugijos kapitalų valdymas; 2) rengimas rinkliavų ir aukų su tam tikru leidimu; 3) aukų rinkimas; 4) apyskaitų davimas; 5) visuotino susirinkimo šaukimas: rengimas paninėtų paragr. koncertų, prelekcijų, paskaitų, mokslo pasikalbėjimų, spektaklių ir t. t. vienlieninių rinkliavų taisymas; 7) draugijos įgaliotinių rinkimas ir organizacijoms prižiurėti ir 8) apskritai visų draugijos reikalų sulig šių įstatų vedimas.

10. Visuotinis susirinkimas šaukiamas vald. kas. 3 mėn. ir dažniau pareikalavus vienai penktai visų draugijos narių daliai: Visuotinam susirinkime pirmininkauja kiekvieną kartą tam tyčia renkamas iš draugijos narių skaičiaus žmogus.

Pastabą: Pirmiausia Visuotinis susirinkimas susidaro iš steigėjų ir žmonių, kuriuos steigėjai pakviečia ir kurie išreiškia noro buti draugijos nariais. Tame susirinkime išrenkama pirmutinė Valdyba ir revizijos komisija. Patvirtinus įstatus, tasai susirinkimas šaukiamas nevėliau, kaip po dviejų sąvaičių.

11. Apie laiką ir visuotino susirinkimo vietą Valdyba praneša tam tikrais pakvietimais nariams, suteikusiems Valdybai savo adresus, ir paskelbia vietiniuose laikraščiuose.

12. Jeigu į Visuotinąjį susirinkimą neatvyktų viena penkta dalis visų narių, gyvenančių Vilniuje, tai susirinkimas esti neteisėtas, bet nevėliaus kaip po sąvaitės šaukiamas antras susirinkimas, kuris laikomas teisėtu, nežiurint kiek draugijos narių bus prisirinkę.

13. Visuotinasai susirinkimas renka ir papildo draugijos Valdybą, patikrinti sąskaitoms ir kapitalams renka tris draugijos narius Revizijos komisijai, tris jai kandidatus ir sprendžia apie draugijos įstatymų papildymą ir pakeitimą, apie draugijos likvidavimą, patvirtina sąmatą ir apyskaitas.

14. Visi Visuotino susirinkimo ir Valdybos dalykai turi but nuspręsti didžiuma dalyvavusiųjų narių balsų; balsams lygioms pasidalinus — pirmininkaujančio balsas yra sprendžiamas. Valdybos posėdžiai esti teisėtais, jeigu be pirmininko arba jo draugo ir sekretoriaus, dalyvauja nemažiau kaip pusė valdybos narių.

15. Draugijos pinigai turi buti sudėti draugijos vardu Valstybės Banke arba kredito įstaigose pačiai Valdybai pasirenkant; be to, tie pinigai tegali buti išduodami, turintiems čekį arba rašteli su pirmininko arba jo draugo arba kasininko parašais.

16. Visokia korespondencija, paprasta, apdrausta, piniginės perlaidos krasa ir telegrafu, siuntiniai ir kiti, adresuoti Draugijai arba Valdybai, paimama vieno iš jos narių, gavusių Valdybos įgaliojimą su pirmininko arba jo draugo ir sekretoriaus parašu ir su Draugijos antspauda.

17. Draugija turi antspaudą su savo vardu.

18. Revizijos Komisija, išrinkta šių įstatų 10 ir 13 paragrafų reikalavimais, visuomet gali tikrinti kasą, kapitalą, turtą ir Draugijos dokumentus, pranešdama Visuotinam susirinkimui ką yra atradusi gero ar negero.

19. Kiekvienoje vietoje, kur nuolat gyvena nemažiau kaip 5 draugijos nariai, gali buti atidengtas, sutikus valdybai, vietinis Draugijos skyrius. Savo organizacijoje ir visame savo veikime skyrius prisilaiko draugijos įstatų ir valdybos instrukcijų. Apie kiekvieno skyriaus atidarymą valdyba privalo pranešti Vilniaus gubernatoriui.

Pastaba: a) skyriai neturi teisės turėti nejudinamojo turto, b) skyriaus gaunamieji pinigai skaitomi draugijos nuosavybe, e) taisant susirinkimus, literaturos vakarus, vaidinimus, viendienes rinkliavas ir t. t. skyriai prisilaiko visų esančių šiame dalyke teisių.

20. Kiekvienas draugijos skyrius savo uždaviniams vykinti renka iš savo narių skaičiaus vietinę Valdybą nemažiau kaip iš 3 žmonių.

21. Draugija nustoja veikus, nesant reikalingumo jos organizacijose, Visuotinojo susirinkimo nutarimu.

22. Likusiuosius nuo likvidacijos draugijos pinigus ir inventorių, atsilyginus su visais interesantais, sušauktas likvidacijos Visuotinas susirinkimas atiduoda esančioms ukio draugijoms arba rateliams savo nuožiura.

Prisiekusis advokatas Jonas Vileišis, Agronomas Viktoras Ruokis, inžinierius-technologas Steponas Kairis, Inžinierius-technologas Jurgis Čiurlis, Prisiekusis advokatas Augustinas Janulaitis.

Dabartinis šelpimo stovis ir šelpimo reikalai Lietuvoj.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Lietuvių Generalis Komitetas Šveicarijoj, į kurį įeina ir daugumas Lietuvos dvarininkų, pradėjo tuo tarpu tarpininkauti, pradėjo su Lenkų Komitetu tarties, žadėjo dalyką pataisyti. Kiek pataisė, negavau patirti.

Paskaitęs laikraščiuose, kad popiežius paskyręs Lietuvai vargšams šelpti 10,000 lyrų, ir, patyręs, kad pinigai yra pasiųsti Gniezno arcivyskupui, aš rašiau Prusų Lietuvos atstovams lietuviams p.p. Steputaičiui ir Gaigalaičiui, kad jiedu teiktųsi apie tai pranešti Žemaičių ir Seinų vyskupijų administratoriams, kad šie pasirupintų, kad ir tie pinigai nepatektų vienam pralotui Michalkevičiui ir Vilniaus Lenkų Komitetui. Po kiek laiko gavau nuo p. Gaigalaičio atsakymą, kad rašęs tuo dalyku į Kauną ir gavęs iš Hindenburgo kancelarijos vedėjo Ludenburgo madaug tokį atsakymą: kad pinigai, skiriami Lietuvos gyventojų pašalpai, bus suvartoti tik šelpimo reikalui, kad gal lenkai pirma ir vartodavę šelpimo pinigus savo tautiniams tikslams, bet dabar vyriausybė esanti šelpimo reikalus taip sutvarkiusi, kad tai daugiau nebeatsikartotų.

Berlyne yra žydų šelpimo draugija ("Hilfsverein der Deutschen Juden," Steglitzen str., 12, Berlin). Pastaruoju laiku jie sudarė specialę šaką Lenkų ir Lietuvos žydams šelpti. To darbo vedėju ir prižiurėtoju yra dr. Kahn'as, kuris maloniai išvedžiojo ir išrodė man visą įstaigą. Dirba biuruose apie 50 žmonių. Biurų išlaikymas atsieinąs apie 1,000 markių dienai. Daugiausia aukų gauna iš Amerikos, bet gauna ir iš kitur. Siunčią į Lenkus ir Lietuvą ir daliną valgio, drabužių, pinigų. Tarpininkaują, siuntinėjant pinigus ir laiškus, draugijų ir privačių žmonių siunčiamus organizacijoms, ir pabriežė, kad už tai jie nuo savęs nepaskaitą jokių išlaidų, kad tai esąs labdarybės darbas ir visas jų išlaidas pasiimanti draugija. Siuntinėjimą jie turį kuogeriausiai sutvarkę — siunčia paštu arba, kame pašto nėra, per vokiečių valdininkus ir t. t. Tarpinikaudami jie skirtumo nedarą ir padadą visiems: žydams ir nežydams. Tiesa, man parodė siuntimo pinigų knygas, ir ten buvo daug lenkiškų ir lietuviškų pavardžių. Parodė ir daug laiškų. Pora buvo ir lietuviškai rašytų. Kaip žinoma, visi siunčiamieji į Lietuvą laiškai turi buti išversti vokiškai arba šiaip pereiti per cenzurą. Kur laiškai ilgi, del stokos laiko, trumpina: rašą tik turinį. Rusiškiems ir lenkiškiems laiškams jie turį vertėją. Lietuviškus ir latviškus laiškus siunčia į cenzurą neverstus. Butų, sako, geriau ir tikriau, kad mes lietuviškiems bei latviškiems laiškams turėtum vertėjus; prašė, ar aš ko Berlyne neprirodyčiau? Aš buvau tuo tarpu pats saviesiems, kol nedaug laiškų tebuvo, apsiėmęs patarnauti, bet veikiai iš Berlyno išvažiavau. Siunčiant pinigus, su pinigais eina tam tikri kvitai, ant kurių priimantieji pinigus pasirašo. Tie kvitai esą paskui grąžinami siuntėjams.

D-ras Kahn'as man pasakojo, kad valdžia jiems nedaranti jokių kliučių, priešingai — visur padedanti. Jis pats nuolat važinėja į Lietuvą, buvęs veik visuose Lietuvos miestuose ir miesčiukuose ir dabar tik pirm kelių dienų iš Lietuvos sugrįžęs.

— Kaip ten dabartės su maistu? — paklausiau.

— Bloga, labai bloga, — atsakė dr. Kahn'as. Lietuvoje blogiau negu Lenkijoje. Kaimuose dar šiaip-taip, bet miestuose didelis vargas ir alkis. Netik žydams bloga, bet ir jusų žmonėms: nei prekybos yra; jokios nei uždarbio. Viskas kaip apmirę, tai iš ko žmonės mis? Tiek laiko! Dar lenkai turi pašalpai ir pinigų ir taiso virtuves, o lietuviai maža teturi... Bloga jums, kad pas jus nėra kam tuo užsiimti. Dabar mes juos šelpiame — apie 20 nuošimčių mes duodame nežydams, musų ten dalinamųjų aukų daugiausia lietuviams.

Šis pasakymas bene reiškia tiek, kad, vargui besiplatinant, vokiečių valdžia kaip tai matyti ir iš Ludenbergo apreiškimo, norėtų, kad aukos butų dalinamos visiems gyventojams kartu, mažiau bojant tautybės ir tikėjimo. Visa tat butų gera, bet biurokratiškas centralizavimas darbo į savo rankas veda vis prie tų pačių vaisių — užkerta kelią aukoms ir atima norą privatiniams žmonėms dirbti.

Ne vien miestuose, bet, kaip iš d-ro Kahn'o ir kitų žmonių pasakymų girdėti, ir sodžiuose yra didelis vargas, ypač ten, kame kraštas labai karo sunaikntas, kaip apie Kauną ir Garleva, apie Kalvariją, Alytus, Padubysiais ir apie Šiaulius...

Sunaikintųjų ukių gyventojai, nujausdami nelaimę, jau tuojaus iš rudens, nepaisydami vyriausybės įsakymų ir drausmių, vaikščiojo, važinėjo po apylinkes ir pirkosi, kalėdojosi žiemai maisto. Kur ukiai nesunaikinti, ten vokiečių kareiviai ėjo keliais ir viską išrekvizavo: arklius, galvijus, kiaules, avis, grudus etc.; paliko tik tiek, kad žmonės galėtų per žiemą misti. Neiškultuosius javus komendanturos įsakė kulti ir vežti vyriausybei. Bet nevisi javus kulė. Kai-kurie sakė, nėsą kam nė kulti. Tuo dabar ir ginasi. Prasikulia, kits kitam parduoda ir barguoja. Daugumas javus ir mėsą, kad vokiečiai nesurastų, užkasė žemėse, ir ten pagedo arba supuvo. Su ukininkais, kurių ukiai išliko, dar vis šiaip ne taip. Gyvenimas jau normingesnis. Jei dar kam kas liko, gali ir parduoti, o viskas ir Lietuvoj jau dabar, palyginant, brangu.

Liuosininkų, vienok ir margninkų padėjimas esąs labai vargingas. Neturį kuo nė druskos nusipirkti. Ir ištiesų yra daugelis kurie, jei dar ką turi, valgo be druskos. Pas kaimynus ką gauti ir-gi sunku, nes ir tie neturi; o kuris ir turi ką, tai taupina, nes nežino, kas toliau bus. Darbo pas ukininkus maža ir pavasarį, nes gyvulių nėra žemei dirbti.

Dar blogiau dvarų darbininkams. Musų dvarininkai daugiausiai dvarus paliko ir išbėgo. Paliktųjų dvarų šeiminikavimą apėmė vokiečių valdžia. Pereitą rudenį javus nuvalė, šį pavasarį užsėjo, bet darbą atliko daugiausia belaisviai ir kareiviai. Kad kuriuose dvaruose ir pasitiko ponų vietininkai arba prižiurėtojai, bet tik paties pono nėra, tai vistiek vokiečiai šeimininkauja. Veda pajamų ir išlaidų knygas. Pajamų maža, o išlaidos didelės... Taip man Kaune pasakota.

Kalbėjau su vienu Prusų lietuvių kareiviu, kuris grįžo nuo fronto iš Lintupės apylinkių.

— Kaip ten, — sakai,— žmonės vargsta?

— Vargti tai vargsta, bet kur musų kareiviai gyvena — jei yra vaikų, tai maitina. Suaugusiuosius ima ir į darbą siunčia.

— Ar moka už darbą po kiek, ar tik taip duoda nors maistą?

— Duoda maistui bene po vieną markę dienai.

Mariampolės ligoninėje, kurioje užlaiko savo sergančią kraujalige seserį, darbavosi vertėja ir ligonių prižiurėtoja buvusi gimnazistė p-lė Žečkauskytė, žinomojo dar iš Armino ir Kriaučiuno laikų mokytojaus Žečkauskio duktė. Ji pasakojo, kad jiedvi su mama netik vargo, bet ir bado mažiausi. "Dabar, — sako, — gaunu 15 markių mėnesiui be valgio, tai abidvi su mama ir maitinavos — duona ir arbata."

Šiedvi prižiurėtoji paminėjau, kad parodžius, kaip Lietuvoje yra apmokami tie, kurie ir gauna šiokį-tokį užsiėmimą arba darbą.

"Naujoji Lietuva."

Afrikos šiaurvakarinė dalis dabar jau visiškai belgų rankose. Belgų generolo Tambeuro armija sunkiai spaudžia vokiečius.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia

Sutaisom Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulije vartoja, taipgi visados randasi lietuvis aptiekorius.

Galite reikalaut ir per laiškus, o mes per ekspresą gyduoles atsiųsime.

EDVARD DALY, Savininkas

18 Broadway, So. Boston.

Galite reikalaut ir per laiškus o mes per ekspresą gyduoles atsiųsim.

Lietuviai Kriaučiai

Visokius Vyrams Drabužius Siuvame ant Užsakymo Išvalome, sutaisome ir išprosiname senus.

Vienintėlė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą.

PASIUDINK PAS MUS SIUTĄ O NEŠIOSI IR DŽIAUGSIESI.

Todėl, kurie norit pasisiudint gerą siutą, išvalyt arba suprosit, kreipkitės pas mus.

SOUTH BOSTON CUSTOM TAILORING CO.

278 Broadway, So. Boston.

REIKIA ŽINOTI, KAD TIK DAUNOROS "TREJOS DEVYNERIOS" YRA TIKRAI LIETUVIŠKOS.

Jų tik ir reikalaukite aptiekose, bet jei nerasite, tai rašykite žemiau padėtu adresu, prisiunčiant 35 c., o tuojaus apturėsite.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ IŠLYGŲ.

"TREJOS DEVYNERIOS" (Trajanka), tai ištikimiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose.

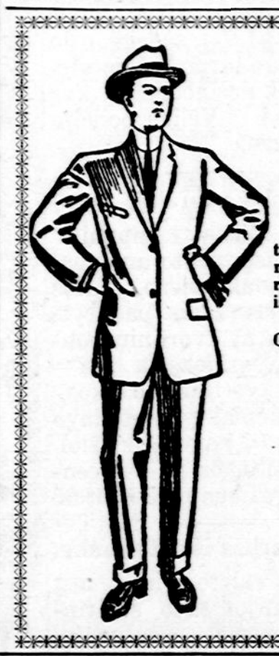

Siutus ir kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS

Užtikrinam, kad Jųs sučėdysit pinigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAI.

TAIPGI IŠVALOM IR IŠPROSINAM VISOKIAS VYRŲ IR MOTERŲ DRAPANAS.

Tikras Jusų brolis lietuvis

Ant. Januška

222 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: So. Boston—21013

50,000 KNYGŲ

VISISKAI UŽ DYKĄ

Kožnas vyras turi pareikalauti umu laiku vienų iš tų **Stebuklingų Knygų.** Vyrai, kurie mana alsivesti, vyrai ligoti, silpni, nerviški ir išnaikinti — vyrai negabi pri darbo ir ne galingi naudoutis priimnumo gamtos—**visi tie vyrai turi pareikalauti vienų iš tų didzios vertybes medikališkų knygų.** Knyga ta pasakys kaip vyrai naikin sava gyvastį, kaip jie įgauna ligas ir kaip jiems gali buti sugrąžinta sveikata, stiprumas ir spėkas trumpu laiku ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyrų—**stipras, resnas, energitiškas vyras,** ta knyga parodys kelią.

Kelias į Sveikatą, Stiprumą ir Energiją.

Ar Esi Kankinamas

Sifilisų arba **Užnuodijimų Kraujo, Triperių, Pulavimų, Nusilpnėjimų Gyvybės, Užkrečiamais Ligais, Lytiškai Šlapinamais Organais, Dusulių, Negruomulavimu Vidurių, Prietvarką, Slogomis, Hemoroidais, Reumatizmų, Pilvo, Jaknų, Pusles** ir **Inkštu Ligomes?**

Ar turi skaudėjimus strenose, sanariuose; galvos skaudejimus; blogų apetitą; surugusi pilvą; atsiraugėjimus; ar vemi; ar turi tulžies užpuolimus; apdengtą liežuvio; negerą kvapą; tamsius ratus po akių; ar negali miegoti; ar turi negerus sapnus? Ar esi nusilpnintas ir lengvai sujudintas; nerviškas, barningas ir arzus; pasargis ir visas sunykis iš ryta; nedrąsus ir šalinis nuo draugystes; nuliudys, priklus ir nusiminęs? Musų **knyga už dyką** pasakys jums apie tuos daiktus aiškei ir lengvoi kalboi teip, jog galesite suprasti ji ir naudotis jos patarimų ir pamokinimų. Ji yra krautovė žinios ir talpina tikrai tokius daiktus, **katrus kožnas** vyras, jaunas ir senas, turtingas ir biednas, nevedęs ir vedęs, sergąs ir **sveikas, turi** žinoti. Atmink, jog ta knyga yra **absoliutiškai už dyką, užmokam pačtą.** Ant konvertos niera paduotas medikališkas vardas. Nieks ne gali žinoti kas ten yra, tik jius. Paduok sava vardą, pavardę ir adresą aiškei, atkirpk ir siusk tą **Už Dyką Kupona.**

Siusk Tą Už Dyką Knygos Kupona Šiandien.

DR. J. RUSSEL PRICE CO., L.202 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Godotinasai:—Aš esu užinteresuotas jusų **Už Dyką Knygos Pasiulynimui** ir norečiau **gauti** vieną iš tų knygų, umu laiku.

Vardas ir pavarde.....

Adresas.....

Miestas..... Stejtas.....

Vietinės Žinios

Paliko kunigo vaiką.

Pereitos pėtnyčios vakare Homeopatijos Hospitolio kieme, prie Stoughtono gatvės, atrasta padėtas dviejų sąvaičių kudikis. Prie jo drapanaičių buvo prisegtas šitoks laiškas: "Brangus kunige ir tėve! Aš palieku savo kudikį. Žiurėk, kad jis gautų gerą prieglaudą, nes aš pati negaliu jo aprupinti."

Po laišku pasirašo "May." Iš laiško galima dasiprotėti, kad tas kudikis priguli kuni gui ir pasirašusiai merginai. Tečiaus nė vienas kunigas neatsiliepė. Policija atidavė kudikį vaikų prieglaudon ant Chardon gatvės.

"Bažnytėlę šventino."

Pereitą panedėlį, po pietų, einu pasižiurėti Bostonan. Daėjus iki kampo Broadway ir Dorchester ave., matau pulkelį žmonių stovint ir visų veidai atkreipti į South "Steišino" pusę. Manau sau, pasižiurėsiu ir aš, kas ten tokio atsitiko. Ir kaip aš nustebau, kada išvydau ateinant nuo So. Stoties pulką "grinorių." Nejaugi, manau, karės laiku tiek žmonių galėjo atvažiuot Amerikon! Prisiartinus arčiau, pasirodė, kad tai ne "grinoriai," bet kas-nors kita. Traukia apie du tuzinai vyrų ir moterų; vieni eina "saidvoku," kiti viduriu gatvės be jokios tvarkos. Vienas vyrų velka tokį didelį bubną, kad ištolo žmogaus už jo nei nematyti, rodos, kad pats bubnas ritasi. Kitas vėl neša į maišą įbrukęs nė tai triubą, nė tai šautuvą, nė tai kryžių. Kiti neša šiaip pundelius. Visi išrodo labai pavargę: moterįs apsiplaukavę, vienos skrybelė nuvirtus ant ausies, kitos vos laikosi į užpakalį nusvirus, trečios užsmukus ant akių ir t. t. Ta stebėtina regykla man priminė, kaip, budavo, per mųs miestelį per Sekmines žmonės-maldininkai eidavo Vilniun "Kalvarijos" apvaikščiot. Keli airišiai stovėdami ir stebėdamiesi sako vienas į kitą: "Gee, look at the polaks; they are coming from old country." Kitas aiškina, kad tas negali but, nes jie to didelio bubno negalėtų atsinešti iš "senojo krajaus." Ir t. t.

Kada ta "paroda" prisiartino, klausau, kad lietuviškai kalba—lietuviai! Pamislinau, kad šiandien Labor Day, tai gal ir lietuvių kokis skyrius dalyvavo parodoj. Prisiartinęs tyliai užklausiau: "Ar tai Bostone parodoj buvot?" "No, ne, buvom Norwoode, bažnytėlę šventinom...."

Tai matot, į ką musų kunigai paverčia žmones. Svetimtaučiai žiuri kaip ant kokių "sorkių." Velka sušilę bubnus ir triubas pėsti net nuo So. Stoties, ir vis tai "Dievui ant garbės."

Matęs.

Ekspliozija užmušė du darbininku.

Šalia Winchester-Woburn kelio pereitoj sąvaitėj pirm laiko ekspliodavo užtaisytas uilij dinamiti šuvis. Ekspliozija du darbininku užmušė, o 3 sunkiai sužeidė. Skylė uoloj buvo išgręžta 100 pėdų gilumo ir 6 colius pločio. Ton skylėn sudėta 150 svarų dinamito, kad suplaišius uolą. Bet priepuolamai skylėn įpuolė akmui ir užgautas dinamitas šovė. Visa uola išlėkė į padanges. ir užbėrė kelis žmones.

Per Labor Day P. Čapliko gėrinių sąkrovoj kilo gaisras.

Pasiteisinimo žodis.

"Keleivio" No. 33 tilpo iš Brightono žinutė, kame neteisingai aprašoma mano ypata. Tenai pasakyta, kad vyčių kapitonas likos nuteistas 2 mėnesiams kalėjiman už beprotišką važinėjimą automobiliu. Girtas bevažiuodamas ką-tik nesuvažinėjo kelių žmonių.

1) Aš nesu buvęs netik vyčių kapitonu, bet net ir paprastu "barabanščiku" ir viršminėtą pasakymą skaitau už įžeidimą mano ypatos. Šimtą sykių geriau prisiimčiau vardą "valkatos," negu "vyčio."

2) Aš visai lengvai važiavau, o girtu manęs niekas nėra matęs ir tada nebuvau girtas. Žinoma, negaliu sakyti, kad visai negeriu, nes ir Kemėšis geria.

3) Delei 2 mėnesių kalėjimo, tai abejotina, kas sėdės. Aš su policmanu nuo senai buvau susipykęs ir policmanas jieškojo priekabių ir todėl sulaikė.

T. Orsauskas.

Juodveidis apiplėšė moterį.

Pereitoj subatoj Dorchesteryje juodveidis apiplėšė 60 metų amžiaus moterį, Mary Robert vardu. Ji buvo atėjusi valstijos ligonbutin atlankyti ligonių ir grįžtant jai namo ant Walk Hill st. iš užmedžio iššoko juodveidis ir pagriebęs jai už gerklės parmetė ant žemės ir atėmęs iš jos krepšį su $7.50 pabėgo linkui Forest Hills kapinių.

Vaikas sudegė, o motina gulėjo girta.

Charlestowne po No. 6 Wall st. kilo iš lovos ugnis. Keturių metų vaikas, kuris gulėjo toj lovoj, sudegė, o jo motina tuo tarpu gulėjo girta nieko nežinodama, kas čia dedasi. Vėliau policija ją areštavo.

Pienas pabrango.

Viena pieno kompanija pakėlė pusę cento ant puskvorčių bonkų pieno. Kitos kompanijos žada padaryti tą patį. Ant kvortinių bonkų kaina pasilieka ta pati—9c. Puskvortinės bonkos, kurias pieniai pristatydavo žmonėms į namus, iki šiol buvo skaitomos po 4½ centų, dabargi bus po 5 centus.

Vaikų darbas išmątų lauke.

Gatvių valytojų ir išmatų vežėjų unijos savo susirinkime priėmė rezoliuciją, reikalaujančią iš miesto valdžios ir visų kitų valdžių, kurios tik turi teisę ir galę reikalavimą išpildyti, kad uždraustų samdyti vaikus, neturinčius14 metų amžiaus, darban sąšlavynuose. Rezoliucijoje nurodoma miesto valdžiai ir SveikatosPriežiuros biurui, kad maži vaikai samdomi rankioti sąšavynuose popiergalius ir kitokius turinčius vertę daiktus. Tasai darbas jauniems vaikams yra vienu pavojingiausių darbų, nes išmatose pilna įvairiausių ligų bakterijų, jauni kudikiai netik kvėpuoja baisiausiu dvokiančiu, pilnu limpančių ligų oru, bet rankomis varto išmatas, kad jose jieškojus turinčių fabrikantams vertę daiktų.

Reikalavimas yra vietoj, tik ar jis duos pageidaujamus rezultatus — kapitalizmo sistemoj negalima tikėties.

Antanas Ivaškevičius, žinomas So. Bostono lietuviams namų ir lotų pardavinėtojas, pereitoj sąvaitėj apsivedė su panele Jakimavičiute.

Rugsėjo 16 d. Unity Campėj bus bendras liet. socialistų kuopų piknikas.

Cambridge'uje atsidaro lietuviams vakarinė mokykla.

Mr. H. M. Gerry, žinomas Cambridge'aus lietuviams Y. M. C. A. veikėjas, prašo mus pranešti, kad 5 rugsėjo (Sept.) Cammbridge'aus Young Men's Christian Association atidaro lietuviams vakarinę mokyklą, kur bus mokinama anglų kalbos ir pilietybės dalykų. Atidarymo vakaras bus po No. 820 Mass. ave., 8-tą valandą vakare. Lekcijos duodamos dykai ir vietos lietuviams patartina tuomi pasinaudot. Visviena kokiu tikslu Y. M. C. A. tas mokyklas steigia, o pramokti anglų kalbos kiekvienam reikalinga.

Šiomis dienomis Bostone vieši panelė Julė Rutkauskiutė ir Ona Keršuliutė iš Scrantono, Pa.

Aprašymas apie So. Bostono sandariečių prakalbas telpa šiame numeryje ant 4-to puslapio.

Ei, Vyrai, Visi Pas
YUDEIKO!
Jis užlaiko gerą Restauraciją, visokios rųšies Alaus, Degtinės Vyno ir Cigarų.
Pirmiausia ir parankiausia vieta lietuviams.
304 Broadway ir 259 D Streets
SO. BOSTON, MASS.

Telephone: Back Bay 4200
DAKTARAS
Fr. Matulaitis
GYDO VISOKIAS LIGAS.
PRITAIKO AKINIUS.
Valandos:
Nuo 1 iki 3 dieną.
Nuo 7 iki 9 val. vakare.
419 BOYLSTON STR.
Suite 419, 420 ir 421,
Netoli didžiojo miesto knygyno,
BOSTON, MASS.

LIETUVĖ KRIAUČKA.
Ona Čepulionis
Siuvu visokias moteriškas
DRAPANAS
Vasarines ir žiemines, pagal naujausias madas ir už prieinamą kainą.
Visokį darbą gvarantuoju
Už gerumą ir gražumą mano darbo gvarantuoja mano pažįstami. (911)
ONA ČEPULIONIS,
252 4th St., So. Boston, Mass

Sąmoninga gaspadinė
visada turi savo namuose buteliuką
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt.
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba siučiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York. N. Y

Telefonas, Dickinson 3966 M.
Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito
" 2 " 4 po piet.
" 7 " 8 vakaro
NEDELIOMIS " 9 " 11 rito
" 1 " 4 po piet.

J. MATHUS
Geriausias Lietuvio
SALONAS IR RESTAURACIJA.
Sveiki geriausios rųšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas prielankus.
Parankiausia Lietuviška užeiga.
J. MATHUS
342 Broadway, So. Boston, Mass.

M. ANDRIUŠIUTĖ,
(Andrews)
MOTERIŠKŲ RUBŲ SIUVĖJA.

Nelauk vasaros, nes tąsyk busime užsivertę darbu, užsisakyk vasrinius drabužius dabar, kada galim greičiau ir pigiau pasiuti. Darbą gvarantuoju. Taipgi aš turiu ir gatavų dresių visokios mieros ir kainos prieinamos.
324 E STR., kampas Broadway.
SO. BOSTON, MASS.

D-RAS ST. ANDRZEJEWSKI
Vienatinis lenkiškas
DANTŲ DAKTARAS
Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gvarantuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo
176 HARRISON AVE., BOSTON.

Turėk Savo Namą!
Kam mokėt brangias randas namų savininkams, kada už tuos pinigus gali nusipirkt savo namą. PER PASKUTINIUS DU METU MES PARDAVĖM 500 NAMŲ LIETUVIAMS apie už pusę milijono dolerių vertes ir jie visi užganėdinti
Dabar mes turime daugybę gerų namų ir lotų ant lengvų išmokėjimų Tik biskį įmokėk ir turi savo namą
Mes parupinam taipgi pirmą ir antrą paskolą, duodame statymams (construction) paskolą ant lengvų išlygu ir žemo nuošimčio.
Musų patarimas dykai. Kalbame lietuviškai.
JOHN A. SMITH & CO.
(Real Estate Exchange)
18 TREMONT ST., Room 323,
BOSTON, MASS.

Lietuviszkas D-ras M. Ziselma
7 Parmenter St.
Boston, Mass.

Visokias ligas gydau pasekmingiausiai. Atėkit tiesiok pas mane 1 trepais į viršų tik neikit į aptieką: mano durys baltos arba telefona duok o aš atesiu.
Ofiso valandos
Nuo 9 iki 11 ryte
nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Telepb. Richmond 2622-R

H. S. Stone, Oph.D.

Akių Specijalistas.
10 m. So. Bostone,
399 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

VAŽIUOK KUR TIK NORI
AUTOMOBILIAIS DYKAI!
Papirkau dar du nauju automobilius su minkštomis sėdynėmis ir su "Shock Absorders;" labai gerai veža. Galima važiuoti pažiurėti
Farmų, Namų, Lotų Dykai.
Lietuviai seniaus tiktai pirko namus prasčiausiose vietose South Bostone, o dabar tiktai pradeda pirkti apie City Point, vėliaus pradės pirkti Dorchesteryje ir kitose aplinkinėse geresnėse vietose.
Taigi, kodel negalima ant syk padaryti didesnį žingsnį: pavažiuoti toliaus ir pažiurėti NAUJŲ, PIGIŲ ir su daug žemės
NAMŲ FARMŲ IR LOTŲ.
Mes vežam visus dykai su visom šeimynomis Nedėliomis arba Paprastomis dienomis, tiktai duokite žinią į musų ofisą patįs, arba per savo draugus, o mes atvažiuosim prie tamistų durų išvežti ir aprodyti gražių naujų namų ir Vištų Farmų arti Bostono.
Antanas Ivaškevičia
315 Broadway, So. Boston, Mass,
Tel. So. Boston 605.

25,000 KATALIOGU DYKAI
SU LIETUVIŠKOMIS DAINOMIS REKORDAI TIK 65c.
Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 3c. pačtinę markę, o tu rėsi didelį ir puikų katalogą, kuriame rasi visokių geriausių ARMONIKŲ SKRIPKŲ, HRIUBŲ, ir daugybę kitokių MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ, ISTORIŠKŲ IR MALDŲ KNYGŲ, kokių tik randasi lietuviškoj kalboj. Puikiausias koncertinis Armonikas su 76 ir 102 raktais Kainos labai prieinamos. Naujausias Lietuviškas Sapnininkas, dydžio 5x6½ su 310 paveiksėlių. Kaina 50c. Reikalaukite visokio tavoro patikrą lietuvį, o gausite teisingus tavorus. Agentams parduodu pigiau Rašykit tokį adresą:
W. S. Waidelis 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y

TEMYKITE!
MUSŲ PASIULYMAS JUMS NAUDINGAS.

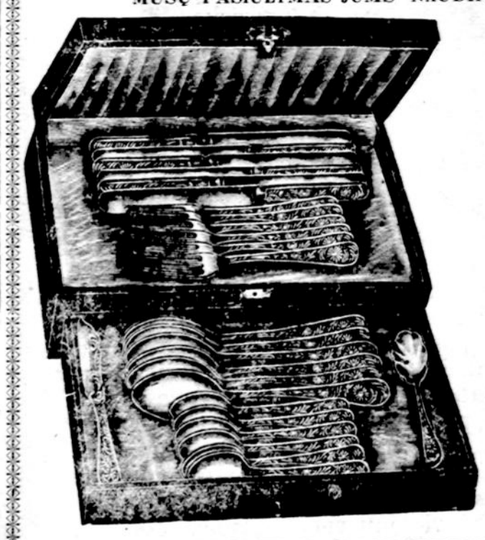

Vaikinai ir Merginos išbandykit musų toaliteinias preparacijas.
Geriausi daiktai del panaikinimo saulerodžių, spuogų ir visokių plėmų nuo veido. Naudingi pamokinimai kaip užlaikyti švarią išvaizdą DYKAI. Atsišaukite pas:
TOILET LABARATORY
LINCOLIN AVE, COR. WARREN ST., UTICA, N. Y.

Tabakas kurį
Jųs mylėsit
geriausiai už visus!

Copyright 1928 by R. J. Reynolds Tobacco Co.
PRINCE ALBERT
the national joy smoke
Prince Albert galima gaut visur, skardinėse ir krepšelyj už 5c, 10c ir augščiau.

Turi skonį, kuris skiriasi nuo visų kitų pypkei tabakų, kokį kada rukėt. Užpatentuotas sutaisymo budas prašalina burnos šutinimą bei peršimą. Jums patiks Prince Albert geriau negu kiti, nes tai geras ir užganėdinantis; nes galite rukyt be perstojimo ir nejaučiat liežuvio peršimo nei nesugadina burnoj skonį. Pirk Prince Albert tabaką tuojaus ir patirk pats, kad tai, ką mes sakome, yra faktu. Visose Suvienytose Valstijose nėra geresnio rukymui tabako. Ir jeigu visi pripažino jį geru, jųs irgi neapsiriksite pirkę.
Prince Albert tabakas tinka ir cigaretams vynioti ir į pypkę.
Raudonos skardinės išrodo, kaip šis paveikslėlis parodo.
R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Nerviški Žmonės
džiaugsis dažinojus, kad jų sveikata gali buti žymiai pagerinta ir, kad jų nervų systema bus pastebėtinai sustiprinta t. y., jeigu tokie žmonės vartos
Severa's Nervoton
(Severos Nervotoną) nuo pat prasidėjimo jų nervų suirutės. Toji gyduolė yra visiškai atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekmę. Ji suteiks pageidaujantį palengvinimą nuo
proto slėgimo
insomnijos bei nemigio
nervų išsėmimo
histerijos ir nerviškumo.
Kaštuoja $1.00
Rašykite ir reikalaukite musų cirkuliorių: "Severos Nervotonas" —kada ir kaip jį vartoti. Siunčiamas dovanai.
Severos Preparatai parsiduoda visur aptiekose. Reikalauk vardą Severos, o tuomi apsisaugosi nuo prigavystės. Negalint gauti Severos Preparatų savo apielinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant:
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Geriausiai garsintis "Keleivyje," nes nėra Amerikoje miesto, kur "Keleivio" nebutų.

Geriausia Lietuviška Aptieka So. Bostone ir apielinkėj
Gyduoles sutaisome ir prisiunčiame visokias,

kurios tik pasaulyje priimtos ir yra vartojamos.
Šidlausko KRAUJO VALYTOJAS, geriausis vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.
Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų ..	25c	Tikra Lietuviška Trajanka	35c
Gydanti mostis nuo pučkų	50c	Mostis ir skysčiai nuo niežų	1.00
Nuo viduriavimo mažiems	25c	Gyduol. pataisymui apetito	1.00
Nuo viduriavimo suaugus.	50c	Gyd. suvalninimui vidurių	50c
Pamoda plaukams	20c	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Vaikų ramintojas	25c	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir	25c
Nuo suirimo nervų	1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų	50c
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo ..... 10 ir	25c
Nuo saulės nudegimo	50c	Gumas nuo dantų gėlimo ..	10c
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c	Visokie kvepianti ir medikališki muilai .... 10, 15 ir	25c
Kraujo Valytojas	1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų	25c
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00		
Nuo Reumatizmo	$1.00		

Perfumos visokių gėlių, 25c., 50c., 75c., $1.00, $2.00 ir daugiau.
Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.
Jeigu norite gaut tikrus ir gerus vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.
VISOKIUS RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI
nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų.
Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiųsim jums ekspresu.
Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:
K. Šidlauskas
PROVIZORIUS
226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.